

Amg wesewei wi'gatign ta'n Poligap ewi'gmuaji Golintewaq

Gegnugwataqan ugjit ula wi'gatign

Ula na amg wesewei wi'gatign ta'n Poligap ewi'gmuapni Golintewaq. Ewi'gmuaji ugjit tlimanew ta'n telteg tla'taqatijig, negmow ta'n teli gtlams'tasultijig Westaulgewigtug.

Nat goqwei gis tliaq Golintg ta'n mo gelu'lgtnug aq Poligap getu naqa'latl ta'n wen pata'tegelij.

Etna na Poligap ta'n pocji tl pestung'p na'te'l aq pugwelgig getlams'tua'titl Westaulgl ta'n tujiw nutmi'tij na Gelu'lg Glusuaqan. Etna na gtlams'tmewinn'g ta'n tleiawijig na a'sutuo'guomei mawio'mi na'te'l.

Na gjigan Golint na mawi ms'gi'g gutan Aggaiae'gati. Aggaia na newgte' Lo'me'gati. Nige' gisgug tleiawig na mawi ms'gi'g maqamigew teluisig Gli'ge'gati. Me' gatu pugwelgl lugowaqann elugwatmi'tij na'te'l. Na mimajuinu'g me'go'ltijig muta Gli'gewaq gatu wesamatijig ta'n sespo'taqatijig aq pugwenniji nisgamitelmatiji pugwelgl 'nnuo-qta'wg.

Asgaiaji Poligap muta nigtua'la'tiji ta'n teli gtlams'tasultijig Se'susewigntug. Nigtua'lut'pnig muta mo majulgwala'tigul na wije iganpuguilil. Getu' tlimaji ta'n telteg tla'taqatinew. Gis pipanima'titl ugjit gelu'lg gisna mo

gelu'lgtlug malie'win. Tel'ta'sultijig etug telteg ngutugwa'lugwen ji'nmji'j gisna e'pite's.

Elt pipanima'titl gis tla'taqatijig ta'n goqwei Se'sus mo wesgutmug aq telimaji ta'n telteg tlo'ltinew Nisgam ugtmimajuinumg ta'n tujiw mawita'jig ugjit emtoqwalanew Gisitegelitl.

Wesgutg na ml'gigno'ti'l ta'n Gisitegelitl ignmaji mimajuinu'g ugjit tla'taqatinew ta'n tel puatmlij ugjit apoqnmuane new igtigi. Wesgumatl Westaulgl ta'n tel minunsit aq ta'n ginu elt minunsultitesnu. Musga'tugsi'gw ta'n gelu'lg agnutmaqan telueg ugjit weglaal.

Ta'n pemapegsig newgtisga'q jel si'st wesgutg na mawi espe'g te's'g ml'gigno'ti ta'n Gisiteget ignmugi'gw na gsaltuaqan. Amujpa gesalgig igtigig aq wele'waji.

Ula na mawgi'g te's'g aq Gisiteget ignmugi'gw ms't ta'n te's'i'gw na ml'gigno'ti ugjit tla'taqatinew.

Ta'n goqwei ewi'gas'g ula wi'gatignigtug

Poqtamgiaq wi'gatign ta'n Poligap etamatl Nisgaml ugjit Golintewaq (1.1-9)

A'sutme'winu'g gi'gaita'jig aq nigtuita'jig muta majulgwala'tiji pugwelg iganpugultiliji (1.10-4.21)

Poligap telimaji, "Mut sespo'taqatinew. Amujpa ji'nm siawqatmn ugte'pitel aq e'pit amujpa siawqatmn ugji'nmuml" (5.1-7.40)

Ta'n tlo'ltitaq na mimajuinu'g ta'n emtoqala'titl Gisitegelitl (8.1-11.1)

Ta'n telteg tlo'ltinew Nisgam ugtmimajuinumg ta'n tujiw mawa'laji ugjit emtoqwalanew Nisgaml (11.2-14.40)

Se'sus ta'n tel minunsit aq ginu ta'n
 minua'lugsitesnu (15.1-58)
 Penowo'tu'tij suliewei ugjit apoqonmuane
 ta'nig getlams'tasultijig Selusalemg (16.1-4)
 Ta'n gisite'tg'p Poligap tla'tegen (16.5-9)
 Ugtejgewe'l glusuaqann (16.10-24)

1-2 Ni'n, Poligap, epa'si aq ewi'gmuloq Golin-teultioq, ta'n getlams'tasultioq Gjinisgamewigtug. Ni'n aq Sostenis wel'ta'sualuleg.

Se'suguli wigumip muta Gjinisgam gisite'tg'p ugjit apostale'witewin. Gjinisgam Gisitegegt wigumugsioqop ugjit sape'ultinew ta'n tel mimajultioq, nige' tleiaultioq Se'sugulieg. Na weji mgnugsioqop aq maw igtigig mimajuinu'g 'ms't tami ta'nig elita'suala'ttitl Gjisaqamawminu Se'sugulial aq emtoqwala'ttitl maw ginu.

3 Etawaqtmaqig Gjinisgam gujjinu aq Gjisaqa-maw Se'suguli ta'n ilgwenuugsioq, ul'telmugsinew aq ignmugsinew wantaquo'ti 'ggamlamunuaq.

*Ta'n goqwe'l gisi ignmugsi'gul
 muta tleiaulti'gw Se'sugulieg*

4 Apji miwatmaq 'Ntnisgamum ugjit gilew, ta'n teli ul'telmugsioqop aq ignmugsioqop uggelu'lqm muta tleiaultioq Se'sugulieg.

5 Gisi angua'tugsioq uggelu'lqm ta'n telgi'g 'gmi-majuaqanmual. Wet sapu tl lugwet Wejuli Nis-gamewigtug gis gina'mugsioq ta'n tl lugowatoqs'p aq ta'n tl gegnu mimajultitoqs'p. Gisi apoqon-mugsioq ta'n telewistu'tioq ugjit negm aq gis gisa'lugsioq 'ns'tmnew ugteliaqeweim.

6 Ta'n telimuloqop Se'suguli gis tla'tegetew ugjit gilew na nige' na gis tliaq. Gugunmoq 'ggamla-munual aq na tel mimajultioq.

7 Gis gaqi msnmoqol ta'n tel milamu'gl Gjinis-gam ugtignmatimgewe'ml, ta'n teli esgm'tioq ugjit Gjisaqamaw Se'suguli apaji pgisintew. Mo goqwei eigtnug ta'n menaq gisi msnmoqol.

8 Gjinisgam gugunugsitoqs'p ugpitng glapis ugtejgewei. Na na'gweg ta'n tujiw Gjisaqamawminu Se'suguli 'pgisintew. Na tujiw mo amsalteg we'jitusiwoq. Geggunmugsioq muta tleiaultioq negmeg.

9 Gjinisgam gis lita'sualatoqs'p muta weji wigumuggsioqop ugjit wigumatultinew uggwisl Se'sugulial. Negm na Gjisaqamawminu aq tela'taqati'gw ta'n tel puatg mo ginu ta'n tel puatmuggw.

Mo gelu'lgtnug ugjit nigtuita'new ta'nig get-lams'tasultijig

10 Wijigatulti'gw, Gjisaqamaw Se'suguli ugwisunmg etawaqtmulog, ul'te'tmuq ta'n te'sioq ta'n telueioq glaman ma nigtuita'woq. Ul'te'tmuq aq pas'g newgte' tlita'sultigw aq newgte' puatmuq tla'taqatinew ta'n tel lugowoq Se'suguli.

11 Wijigatulti'gw alt Glo'iewei wiguaq 'ms't goqwei telimipnig. Mo wel'te'lultiwoq aq gi'gaita'ioq.

12 Ge' na tel iga'tuap. Alt telueioqop alt piluei. Newgte'jit teluet, "Majulgwalg Poligap," igtig, "Majulgwalg Apollos," igtig, "Majulgwalg Pie'l," ap igtig, "Ni'n majulgwalg Se'suguli." 'Ms't gaq nigtuita'ioq. Mo weltenug na tela'taqatioq.

¹³ Elue'wia'tioq ta gilew. Ma gis nigtua'lawoq Se'suguli. Mo ni'n Poligap weji npmuap gujjieweigtug ugjit gilew. Mo weji sign'tasultiwoqop ni'n 'ntwisunmg. A' na moqwa'!

¹⁴ Etna na Se'suguli weji np'g'p ugjit ginu aq weji sign'tasulti'gw Se'sus uwisunmg. Miwatmaq Gjinisgam pas'g tapusioq gilew te'sioq sign'taqapnig, na ji'nmug Glispus aq Geius.

¹⁵ Mo wen gis tluep, na gilew weji sign'tasultioq 'nwisunmg. (

¹⁶ A' na nige' migwite'tm maw sign'taqapnig Stepanas aq wi'gma, pas'g mo migwite'tmug wen piluei sign'tuan.)

¹⁷ Se'suguli petgimip mo ugjit sign'tuan wen gatu petgimip ugjit tlimulinew na gelu/lg agnutmaqan. Mo espi'siwap glaman gisi ns'ttoqs'p ta'n Se'suguli teli np'g'p gujjieweigtug. Na tuijw tepawgtig ugjit gilew.

Se'suguli geggunmuaj Gjinisgam
ugml'gigno'tim
aq ugtns'tuo'tim

¹⁸ Geitu ta'n tuijw telimuj ula agnutmaqan ugjit Se'sus ta'n weji np'g'p gujjieweigtug ugjit ginu, ta'nig mo getlams'tasulti'gw teli nsngoqs'tmi'tij. Gatu awna ginu ta'nig westa'ti'gw nestmu'g ta'n tel gina'muj na Gjinisgam ugml'gigno'tim. Weji musga's'g ula gelu/lg agnutmaqan na Gjinisgam ugml'gigno'tim ugjit ugs'tawianew mimajuinu'g.

¹⁹ Gis ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng,
 "Musga'tua's mimajuinu'g
 mo tali ugtapsuninug
 ta'n goqwei wesgutmi'tij.

Negmow ta'n tel'ta'sulti'tij ugs'tautaq
ta'n getu tli ntawo'lti'tij.
Mo tali ugtapsuninug."

20 Nige' eimu'tijig ula natawo'ltilijig mimajuinu'g,
aq nujingina'mua'tijig, aq natawewistu'tiji
ula ugs'tqamug. Gjinisgam musga'tuaji
mimajuinu'g ula ugs'tqamugewei 'ns'tuo'ti ma
gisi ugs'tawiagwi wenig.

21 Mimajuinu'g ma gis nenua'tigul Gjinisgam
ta'n negmow teli angita'sulti'tij. Na tel'te'tg'p
Gjinisgam. Mo 'gji'jia'tigul ta'n negmow
teli ns'tuo'lti'tij. Awna Gjinisgam gisite'tg'p
ugs'tawian ta'nig getlams'tasultijig na gelu'lq
agnutmaqan ninen pestunmatmeg ta'n igtigig
telui'tmi'tij 'gsnugo'qonei.

22 Na Lesui'paq getu nemitu'tij paqalaiwaqan
aq mesgi'gl ta'n goqwe'l wejiaqal Gjinisgamewi-
tug, na tujiw 'gtlams'tasultitaq. Na Gli'gewaq
gwilmi'tij 'ns'tuo'ti aq ta'n tujiw we'jitu'tij, na tu-
jiw 'gtlams'tasultitaq. Pas'g mo telianug.

23 Gatu ugjit ninen, ta'n tujiw pestunmatmeg
Se'suguli weji np'g'p gujjieweigtug ugjit
ugs'tawian negmow, na Lesui'paq mo
wel'te'tmi'ti'gw ula agnutmaqan aq masgeltmi'tij
aq na Gli'gewaq teluejig, "Teli nsngo'qonei."

24 Gatu ta'nig Gjinisgam gis wigmapni, gitg
Lesui'paq aq Gli'gewaq na 'gtlams'tuanew ula ag-
nutmaqan ugjit Se'sugulial na Nujiugs'tawi'wet.
Wegla geggumu'tijig Gjinisgam ugml'gigno'tim
ugjit ugs'tagunew aq ugtns'tuo'tim.

25 Ta'n goqwei Gjinisgam tela'tegep, na mi-
majuinu'g teli nsngowite'tmi'tij, na me' nestue'g
je mu goqwei ta'n mimajuinu'g gis tla'taqatijig.

Ta'n goqwei Gjinisgam tela'tegep, na mimajuinu'g tel'ta'sijig menaqanaq, na me' melgignaq je mu ta'n pas'g goqwei mimajuinu'g gis tla'taqatijig.

26 Nige', nigmatut, migwite'tmug ta'n wenultioqop ta'n tujiw Gjinisgam wigumugsio'g. Mu pugweluoqop ta'n natawo'ltsioqop gisna ta'n ml'gigno'ti geggunmoqop gisna saqamawultioqop, gisna ta'n mimajuinu'g tel nemitu'tij.

27 Gjinisgam geitoq ta'n tela'teget ta'n tujiw megng'p ta'n goqwei mimajuinu'g tel'ta'sultijig nsngo'qonei glaman ntaqo'qona'lataq natawo'ltsijig, aq megng'p ta'n goqwei mimajuinu'g tel'ta'sultijig menaqanaq glaman ntaqo'qona'lataq melgigna'tiliji.

28 Megnapni ta'n ula mimajuinu'g penoqite'tmi'tij aq masgeltmi'tij. Tel'ta'sultijig aq teli ugsua'la'tiji pa wijei aq mo goqwei. Na wet tla'teget glaman gis seioqwa'tutew ta'n mimajuinu'g espite'tmi'tij.

29 Na ula telueg, lpa ma newgte'jigw mimajuinu gisi ginite'lsgigw Gjinisgamewigtug.

30 Gatu Gjinisgam gis mawa'lugsi'gw Se'sugulieg aq Gjinisgam gisa'lugsi'gw 'ns'tmu'tinenu ta'n goqwe'l Nisgamewe'l wet sapu tl lugwet Se'sugulial. Negm na Se'sus ta'n tetapua'lugsi'gw Gjinisgamewigtug. Gisa'lugsi'gw ugjit Gjinisgam umimajuinumine, aq ejigla'lugsi'gup elue'utigtug.

31 Glaman ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng teliaq, "Ta'n wen getu ginuej, amujpa ginuet ta'n Gjisaqamaw gis tla'tegep."

2

*Ula na agnutmaqan ugjit Se'suguli
ta'n teli np'g'p gujjieweigtug*

¹ Ta'n tuiiw pegisinaneg, nigmatut, pestunmuloqop Gjinisgam ugteliaqeweim ta'n nige' sa'q mo geitas'gtnugup gatu nige' musga'tugsi'gw. Mo e'wmuapnn metue'g glusuaqann aq espe'g gina'masuti gatu ta'n teli ns'tmu'tioq.

² Gisita'siap pas'g usgutmulinew Se'suguli ta'n teli np'g'p gujjieweigtug ta'n teli pgiji wijitgweiu-loq.

³ Ta'n tuiiw pegisinaneg, menaqanaiap, jipasiap, aq nespi neng'tesinap.

⁴ Mo espi'siwap ta'n tuiiw pestunmulo'q gatu Wejuli Nissgam na Nujiapoqonmuet wet sapu tl lugwet ni'neg, aq maw ugml'gigno'tim. Musga'tuloqop ula agnutmaqan wejiaq Gjinisgamewigtug.

⁵ Etna na ula ugjit iga'tuoq ta'n teli glams'tasultioq Gjinisgam ugml'gigno'timg je mu mimajuinuawei ns'tuo'ti.

Gjinisgam ugtns'tuo'tim

⁶ Nestuewo'qwa'p ta'nig gis Gjinisgamewigtug gisigu'tijig. Mu na n's'tuo'ti ta'n tleiawig ula ugs'tqamug, gisna 'ns'tuo'ti ta'n tleiawig ta'nig iganpugultijig ula ugs'tqamu ta'n pemi n'tu'tij ugml'gigno'timuow.

⁷ Wesgutmu'g Gjinisgam ugtns'tuo'tim ta'n mimawa'tas'g'p aq mo geitas'gtnugup mimajuinuigtug. Gjinisgam gi's gisi mgng'p aq

gisite'tg'p ugjit gepmitelmugsinenu gesgmnaq
ugs'tqamu gisita's'gtnugweg.

⁸ Na iganpugultijig ula ugs'tqamug mo
geitua'tigup Gjinisgam ugtns'tuo'tim. Gji'tu'tisn,
mo gujjiewtawi'tisoq Gjisaqamawul ta'n mestai
assusit aq maw gepmite'tasilitl wa'so'q.

⁹ Gatu ta'n tel wi'gas'g,

“Ta'n goqwe'l Gjinisgam gisa'toqqop
ugjit ta'nig gesala'titl,
menaq mimajuinu nemitu'ti'gw
gisna menaq nutmi'ti'gw
aq menaq uggamlamung iga'nug.”

¹⁰ Gatu nige' ginu geitu'g ta'n goqwei
mimgwa'tas'g'p muta Gjinisgam petgimapnn
Wejuli Nisgaml na nmuelitl gnua'tugsinenu.
Wejuli Nisgam panwijgatg'p 'ms't goqwe'l
Nisgamewe'l ta'n mo geitas'gtnugupnn
aq elasa'toq, musga'tugsinenu aq gi's gisi
musga'tugsi'gw.

¹¹ Mo wen gisi gji'tuaq ta'n wen pilue'l tel'ta'silij
gisna ta'n tele'lij pas'g na mimajuinu. Aq mo
wen gisi gji'tuaq Gjinisgaml ta'n tel'ta'silij pas'g
Gjinisgam ugjijaqamijl na Wejuli Nisgaml.

¹² 'Ms't wen geggunatl ugjijaqamitl gatu mo negm
nestmug ta'n goqwe'l Nisgamewe'l. Gatu awna
ginu ta'nig getlams'tasulti'gw Se'suguliewigtug
Gjinisgam ignmugsi'gw Wejuli Nisgaml. Na tujiw
'gjitunesnu 'ms't goqwei ta'n Gjinisgam gisi ign-
mugsi'gup.

¹³ Glaman ninen wesgutmegl ta'n Wejuli Nis-
gam wej gina'-masultieg, mo ta'n goqwe'l wej

gina'masultiweg mimajuinuigtug. Wegla geg-nua'taqatjig Gjinisgam ugteliaqeweim ta'nig geg-guna'titl Wejuli Nisgaml ugtinnewaq.

¹⁴ *Gatu mimajuinu'g ta'nig mo gegguna'tigul Wejuli Nisgaml ugtinnewaq, ma gisi msnmi'tigul ignmatimgewe'l ta'n wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug aq ta'n goqwe'l Wejuli Nisgaml egina'matl. 'Lpa ma gisi ns'tasigw, gesi ngowite'tgl aq mo wetapsuninug ugjit negm. Muta mo Wejuli Nisgaml ugtinneg eimligul ugjit gina'magul.*

¹⁵ *Na mimajuinu ta'n geggunatl Wejuli Nisgaml ugtinneg gisi ilsuttew 'ms't goqwe'l ta'n tel gelu'lgl aq ta'n teli ugtapsunigl. Galu ta'n wen mo geggu-nagul Wejuli Nisgaml ma gisi ns'tasigul ula mima-juinu'l.*

¹⁶ *Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng,
"Lpa ma wen menaq geituagul
ugtangita'suaqanm Gjinisgam
ta'n mestai assusit.
Menaq wen gis tlimal
ta'n tla'tegelital."
Gatu awna ginu ta'nig getlams'tasulti'gw
geggunu'g Wejuli Nisgam ta'n musga'tugsi'gw
Se'suguli ugtangita'suaqanm.*

3

Gjinisgam uglugowinumg

¹ *Nigmatut, ma gis tl glululuoq 'st'ge' ta'n tel glulieg ta'nig gigji majulgwala'titl Wejuli Nisgaml. Amujpa na tel glululoq 'st'ge' mimajuinu'g ta'n menaq gawasga'lugwi'tigul lue'utigtug aq menaq mesna'tigul Wejuli Nisgaml. Tel glululoq st'ge'*

mijua'ji'jg muta tel pmita'ioq 'st'ge' atel poqji gt-lams'tmu'tioq.

² Amujpa na tmg gopisunji'jg mlagejg ignmujig, gesgmnaq gisgajeiug mijipjewei smugsin. Pa na gilew wijei, amujpa sangew gegina'muloq gesgmnaq gisgajo'ltwoq goqwei metue'g gisi ns'tmu'tinew. Aq we'gaw nige' menaq gisgajo'ltwoq.

³ Ta'n tujiw wisgualtultioq aq gi'gaita'ioq, wijei telo'ltioq pa wijei aq ta'nig mo majulgwala'tigul Gjisaqamawl. Musgalsultioq na me' mijua'ji'juultioq aq me' mnaq ignmuawoq Wejuli Nisgam ilgwenugsinew.

⁴ Siaw wisgualtultioq ta'n telueioq, "Ni'n majulgwalg Poligap," aq igtig, "Ni'n majulgwalg Apollos." Wijkei telo'ltioq pa na wijei aq ta'nig mo majulgwala'tigul Gjinisgaml. Musgalsultioq teli apje'jg ta'n tel lugutioq Gjinisgamewigtug.

⁵ 'Lpa na ninen Poligap aq Apollos mo wenig? Ninen pas'g Gjinisgam ugtlgowinumg, ta'n ilgwenuleg'p ugjit 'gtlams'tmu'tinew Gjinisgamewigtug. Ala wen ap igtig elugwatmeg 'ntlgowaqaninen, ta'n Gjisaqamaw ignmugsieg'p.

⁶ Apollos aq ni'n pestunmatmeg Gjinisgam ugglusuqaqanml aq gilew nutmoqol. Maw lugutieg Gjinisgam. Na pa na wijei aq nuji iga'taqu'tijig. Newgte'jit iga'taqug 'sginminn aq igtig samqwana'teget gatu Gjinisgam gisa'toqop nigwen.

⁷ Ta'n pas'g wen gis iga'taqutew aq ta'n pas'g wen gis samqwana'tegetew gatu pas'g Gjinisgam gisa'tutew nigwen.

⁸ 'Ms't wen gegung ta'n tl lugwetew. Newgte'jit

iga'taqug aq igtig samqwana'teget. Gjinisgam apangituatal ingute'jilitl ta'n telamu'g 'lgowaqan gisa'toq.

⁹ Ninen pestunmatmeg Gjinisgam ugglusuqaqanml. Gjinisgam gisa'toq nigwen 'ggamlamunuqaq. Gilew pa wijkei aq Gjinisgam igtiga'taqanml. Elt gilew pa wijkei aq Nisgamewei wen'ji'guom.

*Ta'n wen getlams'tasit amujpa ango'tg
ta'n teli iga'tg epganaqataqanigtug*

¹⁰ 'Ntlgowaqan elugwatmap e'wmap ta'n go-qwe'l Gjinisgam ignmuipnn. Pestunmatmuloqop Se'suguli pa wijkei aq mujajewe'i nuji'teget iga'toq gelu'lg epganaqataqan ugjit wen'ji'guom gatu ap igtig mimajuinu ewi'gatg. Ingute'jit amujpa na ango'tg ta'n teli iga'tg.

¹¹ Pas'g newgte' epganaqataqan eteg ugjit mimajuinu ewi'gatg Gjinisgamewigtug. Gjinisgam gi's gisa'lapnn Se'sugulial 'ngute'tilin ugjit epganaqataqan Gjinisgamewigtug. Ma piluei i'gtnug epganaqataqan pas'g Se'suguli.

¹²⁻¹³ 'Ms't wen ta'n getlams'tasit ewi'gatg ula epganaqataqan. Wegla ta'nig sangew tla'taqatijig ta'n Gjinisgam tel puatg, gelu'lg 'lgowaqan elugwatmi'tij. Maw gelu'lg aq tepawgtig pa wijkei aq wisaw suliewei aq muj gajewe'l gun'tal. Gatu igtigl mo piام gelu'lgnugl ugtlgowaqanmual pa wijkei aq gmu'j ta'n etl'gaq, 'msigu, gisna siguaqs'te'gn. Ta'n tel gelu'lg ugtlgowaqan nmituaten na na'gweg Se'suguli 'pgising aq 'gtnu'gwatas'gt'tew pugtewigtug. Ta'n mimajuinu

gis tl lugwej, na pugtew musga'tutew ta'n tel gelu'lg ugtlgowaqan.

¹⁴ 'Lpa na ta'n goqwei mimajuinu gis tla'teget, gisipuguig pugtewigtug, na negm 'msntew ugta-pangitueweim.

¹⁵ Gatu mimajuinu ta'n goqwei gisi iga'tg gaqamgleg, na tuijw 'n'tutew ugta-pangitueweim. Gatu negm ugs'tawiatew, pa wijkei aq gis smugt'g pugtew.

*Gilew pa wijkei aq Gjinisgam ugta'sutuoguoml
aq Wejuli Nisgam eig 'gtinnewaq*

¹⁶ Gilew ta'nig getlams'tasultioq mawnutultioq pa wijkei aq 'gjia'sutuo'guom ugjit Gjinisgam aq Wejuli Nisgam eig 'gtinnewaq aq ta'n eimu'tioq.

¹⁷ Ta'n pas'g wen seioqwa'toq Gjinisgam 'gjia'sutuo'guom Gjinisgam seioqwa'lataq. Na tla'tegetew muta Gjinisgam 'gjia'sutuo'guom sape'wig. Etna na gilew ta'n wesgumuloq.

¹⁸ Pun lue'walsultigw! Ta'n wen te'sioq tl'ta'sij nestue'g ula ta'n ugs'tqamu tel pmiaq amujpa na gnu'tmasij glaman ugji gji'tutew ta'n teli apje'jg gisi gji'toq. Pa na wijkei aq mo goqwei Gjinisgamewigtug. Na tuijw gisi pqoji ns'tue'tew Gjinisgamewigtug.

¹⁹ Gatu ta'n goqwei mimajuinu'g teli ugsua'tu'tij 'ns'tue'gtn, 'lpa 'nsngo'qonewei Gjinisgamewigtug. Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign, "Ta'n tuijw tetaputesg iga'q, Gjinisgam naqa'lataq natawo'ltiliji ta'n getu gistesgua'tiji mimajuinu'g ugjit 'msnmnew ta'n goqwei puatmi'tij." Na tli-atew.

20 Ap igtig tel wi'gas'g, "Gjisaqamaw geitoq ta'n teli angita'sultilij natawo'ltiliji aq mo tepawgtinug Gjinisgamewigtug."

21 Mut ginnualanew mimajuinu gisna ta'n mimajuinu gis tla'tegetew. 'Lpa Se'suguliewigtug 'ms't goqwei gilewewei.

22 Gjinisgam ignmugsioqopnig Poligap, Apollos, aq Pie'l ugjit apoqonmugsinew. Ta'n goqwe'l etegl ugs'tqamug ignmugsioqopnn e'wmanew ta'n goqwei nige' aq ta'n goqwei jugu'etew. Ula 'ms't gilewewei toqo wije'tioq Se'suguliewigtug aq ta'n tuijw 'npu'tioq 'lta'toqs'p negmeg.

23 Etna na ugjit gilew tleiaultioq Se'suguliewigtug, aq Se'suguli tleiawit Gjinisgamewigtug.

4

Ta'n tel pmita'tij Se'suguli ugtapostale'witemg

1 Tl'telmingeg ninen na Gjinisgam uglugowinumg. Iga'lugsieg'p gina'muanen ta'n goqwei mo geitas'gtnugup teliaqewei ugjit Gjinisgam aq ugteliaqeweim.

2 Amujpa na lugowinu giasgiwewei tela'teget ta'n assusilitl telimj.

3 Mo tal sespete'tmu ta'n teli ilsumioq gisna ta'n mimajuinu'g tel'telmi'tij. Je mo ni'n ilsumsiw.

4 Ntangita'suaqanm mo asgaiwinug gatu ula ma musga'tuinug tetapua'tegen. Gjisaqamaw negm pas'g gisi ilsumitew tetapua'tegen gisna mu.

5 Glaman mut wen ilsumanew glapis tetaputesg iga'q. Amujpa esgm'tioq glapis Gjisaqamaw 'pgising. Musga'tuataq 'ms't wenig ta'n telgwitgl

uggamlamunual aq ugtwasetegm musga'tutew ta'n goqwei mimgwa'tas'g. Na tujiw Gjinisgam gepmitelmalat gisna ugtapulatal ingute'tilitl ta'n tel te'pmlij.

⁶ Nitaptut, wesgumsieg Apollos aq ni'n ta'n tel pma'tieg ugit musga'tulinew mo teltenug ugit ginlua'lan newgte'it aq igtig ugtapa'lan. Glaman ugji ginamasultitoqs'p ta'n telueg, "Majulgwat-mug gigwajiaqewe'l 'tplutaqann." Mut piamicelmanew newgte'jit mimajuinu aq masgelmanew igtig.

⁷ Mo geju'luoq goqwei ta'n weji me'go'ltioq. Goqwei ta geggunmoq ta'n mo ignmugsiwoq? Goqwei weji ginnua'tioq pa wijei aq ugjiaq gileweg? Gjinisgam ignmugsioq 'ms't goqwei ta'n geggunmoq.

Poligap maligitelmaji Golintewaq

⁸ Tel'telsultioq gis 'ms't goqwei geggunmu'tioq ta'n tel mimajultioq Gjinisgamewigtug aq mo nuta'ma'twoq! Gis milesultioq? Gis elege'witeultioq Gjinisgamewigtug gatu mo ninen. Pas'g mo telianug. 'Gsatmugeg 'gjtm elege'witeultioqos glaman mawi elege'witeulti'gup.

⁹ Teli angamgug Gjinisgam mawi ugtejg iga'lugsieg apostale'witeultieg. Pa wijei aq mimajuinu'g gisi ilsumuj ne'po'qsinew mimajuinuigtug, ntaqo'qona'lugsieg aq ansale'witewigtug aq mimajuinuigtug.

¹⁰ Mimajuinu'g teli ugsua'lugsieg'pnig 'st'ge' elue'wia'tieg ta'n tel majulgwalg't Se'suguli gatu gilew nestuo'ltioq Se'suguliewigtug.

Menaqana'tieg gatu gilew melgigna'tioq.
Penqitelmugsieg gatu gilew gepmitelmugsioq.

¹¹ Glapis nige', nuta'maieg'p mijipjewei,
samqwan aq aligew. Mattoqsieg'p aq
ewle'ugsieg'p aq mo wiguoultiweg'p.

¹² Melgi lugutieg'p getantue'g 'ntmimajuaqan-
minen. Ta'n tujiw anmimugsieg, na tujiw
a'sutmessewg'tjig, ta'n tujiw gitnme'ugsieg, na
tujiw gaqamutmeg.

¹³ Ta'n tujiw pisuimugsieg na tujiw weli us-
gumg'tjig. Penoqite'tasultieg glapis nige' gisgug.
Teli ugsua'lugsieg pa wijkei aq mjegei.

¹⁴ Na tel wi'gmuloq mo ugjit ntaqo'qona'lulinew.
Wet tla'tegei ugjit igan gnua'tulinew pa wijkei
aq nn'janultioq ta'n mawi gsaluloq. Amujpa
ila'tug ta'n goqwei mo tetaputenug ugjit mo opili
ns'tmu'tinew.

¹⁵ Je tlia gugunoq newgtisga'q pituiptnnaqanijig
nujina'mua'tijig ta'n tel mimajultioq
Se'suguliewigtug pas'g ni'n pa wijkei aq gujjuoq,
ta'n teli gtlams'tasultioq. Ta'n tel mimajultioq
Se'suguliewigtug ni'n pa wijkei aq gujjuoq muta
tmg ni'n pegisitulooqop gelu'lg agnutmaqan.

¹⁶ Etna na ugjit munsailuloq majulgwatmnew
ta'n tela'tegei.

¹⁷ Etna na ugjit elgitmuloq Timoti. Negm
na 'ngwis Gjisqamawigtug. Mawi gsalg aq
gis lita'suala's. Na negm migwimugsitoqs'p ta'n
tele'i ta'n tel majulgwatman pilei mimajuaqan
Se'suguliewigtug aq ta'n tel gina'm'gig ta'nig get-
lams'tasultijig 'ms't tami.

¹⁸ Alt te'sioq nige' me'go'ltioq aq
ewsit'tmu'tioq. Tel'ta'sultioq ma gis liew aq

mittugwaluluoq.

¹⁹ Gatu Gjinisgam tli ul'te'tg, lia's aq nat nmu'ltoqs'p. Na tujiw ni'n 'gjitunes ta ula ta'nig me'go'ltilijig aq ewsite'tmu'tijig gis tla'taqatitaq, aq mo pas'g ta'n goqwei gis tlue'tij gatu ta'n tel ml'gi gtlams'tasulti'tij. Gjitunes Se'suguli ugml'gigno'tim wet sapu tl lugwet ugtinnewaq teliaqeweigtug.

²⁰ Mo negmow tetapu mimajulti'gw. Mo tali ugtapsuninug ta'n tel ewo'guti'gw. Gatu gegnu mimajulti'gw Gjinisgam ugml'gigno'timg.

²¹ Tal pualioq tala'tegen? Geju'loq mo pualiwoq jugu'en ta'n eimu'tioq, aq ugtapulinew gatu awna sangewe'ultoqs'p aq uleiuulitoqs'p.

5

Sespo'teget eig ta'nig getlams'tasultijig eimu'ti'tij

¹ 'Ms't wenig wesgutmi'tij ta'n goqwei gis tliaq. Sespo'teget eig ta'n eimu'tioq. Telimimg'p, "Ji'nm etli tqonasijig ujjl ugte'piteli." Tetuji winjig, ta'nig mo getlams'tasulti'gw ma tla'taqati'gw.

² Goqwei weji me'go'ltilioq? Gatu awna 'ntaquo'ltilioq aq ulmaita'sultigoq. Ta'n tujiw weltesgatultioq ugsua'lagoqpnn ula ji'nm ta'n gis tla'teget aq tua'laqoqpnn ta'n eimu'tioq.

³ Je tlia gneg i'man 'njijaqamij eig ta'n eimoq. Se'sus ugwisunmg, gi's gisi ilsumg ula ji'nm ta'n winjigl gis tla'teget. Pa wijei aq wijitgweiuloqosn.

⁴ Ta'n teli ultesgatultioq, ni'n wijitgweiuloq 'njijaqamijuigtug. Gjisaqamawminu Se'suguli ugml'gigno'tim wijitgweiugsioq.

⁵ Jigla'lug ula ji'nm ta'n getlams'tasultioq eimu'tioq aq iga'tug Gjimn'tu ugjit ulmaje'wan aq gitnme'wan glaman nmitutew ta'n teli opla'tegej aq gawasgita'sin. Na tujiw ugjijaqamijl ugs'tawiatal na na'gweg ta'n Gjisaqamaw 'pgising.

⁶ Mo tetaputenug ugjit gilew me'go'ltinew. Geituoq ta'n i' tlua'ti'tij, "Ta's'gji'j apita'taquan gisa'tutew pipnaqan apitan." Amujpa na ejigla'tuoq lue'uti 'gmimajuaqanmuowg. Pem pugweliaq pa wijei aq apita'taquan ta'n gisa'toq pipnaqan apitaqtn.

⁷ Glaman nige' jigla'lug na ji'nm ta'n gis pata'teget ta'n i' tli ultesgatultioq glaman ma lue'uti gugunmuoq Gjinisgamewigtug.

[Siawa'timgewei pestie'uti Lesui'paq migwite'tmi'tij ta'n tujiw Ijiptg eimu'ti'titeg Gjinisgam ugtansale'witeml mo ne'pa'tmuagupni amgwesewei un'januaq muta jigs'tmi'tij ta'n Gjinisgaml telimaji. Te's wiguaq ne'pa'latl jijgluewj aq iga'tu'tij umal'tem g'p'taq na ga'qan aq weji westa'tijig. Elt e'wmi'tij na pipnaqan ta'n mo etenug apita'taquan. Nige' e'wmi'tij na wijei telamu'g pipnaqan ta'n mo etenug apita'taquan ugjit migwitelmnew Gjinisgam tela'tegep ugjit negmow.]

'Lpa na wijei aq jijgluewjig ne'po't'pnig ugjit Siawa'timgewei nige' Se'suguli ne'po't'pnaq ugjit ginu aq ma ne'pa'tmu'tigw awna ugs'taugsinenu. Gjinisgam ejigla'lugsi'gw 'gtlue'utiwal.

⁸ Migwite'tmnej Se'suguli ta'n ne'po't'pnaq ugjit ginu aq tel gegnu mimajulti'gw. Ejigla'tu'g elue'uti aq ta'n pas'g goqwei mo tetaputenug Gjinisgamewigtug. Gji'tmi'te'tmug ta'n tel majulgwalu'g

Se'suguli. Mut pas'g tli angamgusiw 'st'ge' majulgwalj gatu teliaqeweigtug majulgwal.

⁹ Ta'n tujiw ewi'gmulo'q, telimuloqop mut wijtgweianew mimajuinu'g ta'nig wineiatultijig.

¹⁰⁻¹¹ Ta'n teli pgije'g eimu'tioq ula ugs'tqamug mo gisi smugtuawjig na telamugsultijig mimajuinu'g ta'nig mo getlams'tasulti'gw. Gatu wesgumgig ugjit mo wijtgweianew ta'nig teluisultijig wijigmuggig ta'nig getlams'tasultijig gatu me' nige' wesgo'taqatijig gisna mo gisapesulti'gw, gisna emtoqwala'tiji 'nnuoqta'wg, winewo'gutijig, egsu agnutmu'tijig, al mil agnutmu'tijig gisna 'gtigiewinug gisna nata' gmu'tna'tiji gisna nata' opla'taqatijig. Mut wijtgweianew na telamugsultijig mimajuinu'g ta'nig getlams'tasultijig. Je mu 'pmgopa'siw aq 'tgwatannew.

¹²⁻¹³ Mu na ni'n 'ntlgowaqan ilsuman ta'nig mo getlams'tasulti'gw. Gjinisgam na ilsumataq. Amujpa gilew ilsumoq ta'n mawgatmu'tioq gilew ta'n te'sioq. Ta'n telueg Gjinisgam ugtwi'gatign, "Jigla'lug na lue'winu gilew ta'n eimu'tioq."

6

Gjinisgam ugtmimajuinumg ta'n tla'taqati'tis ta'n tujiw opla'luj

¹ Ta'n tujiw nat wen ta'n getlams'tasit opla'l'sg, ela'tun ilsumugsinew ta'nig mo getlams'tasulti'gw. Mo teltenug, awna la'tugoq Gjinisgam ugtmimajuinumg ugjit ilsumugsinew.

² Nigmatut, mo geituoqos Gjinisgam ugtmimajuinumg ilsutaqatitaq 'ms't mimajuinu'g ta'nig mo getlams'tasulti'gw Gjinisgamewigtug we'gaw nuji

ilsutaqatijig. Gatu 'gtu ilsumoq mimajuinu'g tal
gis mo gisi ilsutmuoq goqwei teli apje'ji'jg 'st'ge'
wen opla'l'sg.

³ Mo geituoqos ginu ilsumatesnu ansale'wijiġ
ta'n mawi espo'l'tijig? Tal gis mo ilsutmuoqol ta'n
goqwe'l teliaqal ula ugs'tqamug?

⁴ Pa na gi'l tl'ta'sin igtig ta'n getlams'tg gisi
opla'l'sg, etug la'tuates negmow ta'nig mo get-
lams'tasulti'gw ugjit ilsutmugsin? Mo weltenug
na tla'taqatinew.

⁵ Mu ta gilew mo geituoq 'ntaquo'qon? Mu ta
je mu newgte'jit ta'n te'sioq nestue'g ta'n gisi il-
sumataq ta'nig gi'gaja'tijig? Amuj eta!

⁶ Gatu awna newgte'jit ta'n getlams'tg ela'latl
igtigl ta'n getlams'tasilitl ugjit ilsumugsin ta'nig
mo getlams'tmu'ti'gw. 'Lpa 'ntaquo'qon pegisitu'tij
ugjit ta'nig getlams'tasultiliji.

⁷ Ta'n tel la'l'j igtig ta'n getlams'tg ilsumugsin,
pegwatesgugsioq ta'n tel mimajultioq
Gjinisgamewigtug. Goqwei ugjit ma wen
ignmuawt opla'lulin? Mo tepawgtinug
'lgowaqana'l'sin. Me' glu'lgt'tew ugjit wen
gemutmugsioq je mu pegwatesgugsioq.

⁸ Awna, gilew opla'l'tultioq aq gemutmtultioq,
we'gaw igtigig ta'nig getlams'tasultijig.
'Lpa ntaquo'qon pegisitu'tij ugjit ta'nig
getlams'tasultijig.

⁹ Amujpa gis geituoq elue'winu'g ma
'msnmi'tigw iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q.
Mut lue'walsultinew. Na mimajuinu'g ta'nig
wesgo'taqatijig gisna emtoqwala'tiji 'nnuoqta'wg,
sespo'taqatijig, gisna ji'n mug aq wiji ji'n mug

sespeiatultijig aq pa na wijkei wiji e'pijig, ma 'msnmi'ti'gw iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q.

¹⁰ Ta'nig nata' gmutna'tiji, gisna ta'nig mo gis-apesulti'gw 'ms't goqwe'l, gisna 'gtigiewinu'jg, al mil agnutmu'tijig gisna 'tplutaqan sewisga'tu'titl, na negmow ma msnmi'ti'gw iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q.

¹¹ Alt gilew wijkei telo'ltioqop, gatu nige' gilew 'gtlue'utiwal apigsigtas'gl. Gmetug iga'lugsioqop ugjit Gjinisgam. Gjisaqamaw Se'suguli aq Wejuli Nisgam gi's gisa'lugsioqop gtlamia'tinew aq teta-pua'tinew Gjinisgamewigtug.

E'wmug ga'qiwal ugjit emtoqwalanew Gjinisgam

¹² Ta'n pas'g wen tluetew, "Ignmuimg'p gis tla'tegen ta'n pas'g goqwei muta mo Se'suguli tellimip moqwa'." Teliaq gatu! Pas'g mo 'ms't goqwei gelu'lgnug ugjit gi'l. Gis tlua's, ignmuimg'p gis tla'tegen ta'n pas'g goqwei, gatu ma ignmatmu ta'n pas'g goqwei assumin.

¹³ Ap nat wen piluei tluetew, "Mijip-jewei ugjit malqotmn aq 'gtlaminu ugjit ugsua'tun mijipjewei, pas'g na mo teltenug ugsamatalultinew." Amuj eta! Pas'g na Gjinisgam gitg jigla'tutal. Ta'nig tepqatmu'tijig amujpa na mo sespo'taqati'gw aq pa na wijkei ta'nig newgtugwa'lugutij. Amujpa na mo tla'taqati'gw! Ga'qinal mo wejitas'gtnugup ugjit na, gatu ugjit lugowanew Gjisaqamaw aq negm getu ango'tmugsi'gw ga'qinal.

¹⁴ Gjinisgam minua'lapnn Gjisaqamawl nepliteg aq maw negm minua'lugsitesnu ga'qinal

ugml'gigno'tim e'wtew.

¹⁵ Geituoq na ga'qiwal tleiawigl Se'suguli wa'qi. Etug ugsua'tun ga'qi ta'n tleiawig Se'suguliewigtug aq iga'tun na e'pit ta'n mo 'gte'pitemin. A' na moqwa', ma gis tla'tegewn!

¹⁶ Amuj geituoq ta'n wen toqwa'tu'titl wa'qiwal e'pilitl ta'n mo ugte'piteml, na negmow newgte' wa'qiwow je tlia mo ugte'pitem. Gjinisgam ugtwi'gatign telueg, "Na tapusijig ngute't'tew wa'qiwow."

¹⁷ Gatu ta'n wen toqwalsi'tij Gjisaqamaw na newgte'jilitl ugjijaqamijual.

¹⁸ Etna na ugjit wet tlimuloq smugtmu usgo'taqan. Ta'n pas'g tegen lue'uti na mimajuinu pata'toq, mo asgo'tmug wa'qi, gatu na mimajuinu ta'n sespo'tegej gisna maljewe'j ta'n wijei tla'tegej, asgo'tg negm wa'qi.

¹⁹ Mo geitugs'p na Wejuli Nisgam ta'n Gjinisgam ignmasg'pnn eig ga'qieg, pa wijei aq 'gia'sutuo'guomg. Mo gi'l assumesiwun gatu awna Gjinisgam assumesg.

²⁰ Mesgi'g apangitg'p ta'n teli pgwatelas. Nige' tleiawin negmeg. Glaman e've'n ga'qi ugjit gepmitelman aq emtoqwalan Gjinisgam.

7

Pipanigesultijig ugjit malie'uti

¹ Gatu nige', ula ta'n goqwe'l ewi'gmugsioqop me' gelu'lg ugjit mimajuinu'g mo malie'wultinew.

² Gatu wesam pugwelgig sespo'-taqatijig aq newgtugwa'lugutijig wijei tla'taqatijig etna na

ugjit ta'n te'sit ji'nm gugunasnn ugte'pitempl aq ta'n te'sit e'pit gugunasnn ugji'nmuml.

³ Amujpa na ji'nm tetapua'latl ugte'pitempl aq amujpa na e'pit tetapua'latl ugji'nmuml. Gitg amujpa na wajua'tu'tij ta'n goqwei menuegetij. Amujpa na ji'nm aq e'pit welli tqonasijig. Amujpa na gitg tetapualtijig.

⁴ Na e'pit mo assutmug wa'qi gatu ugji'nmuml, aq pa na wijei ji'nm mo assutmug wa'qi gatu ugte'pitempl.

⁵ Mut gitg wetqo'lta'tinew glapis gitg ul'te'tmoq ugjit gjiga'ji'j nigtua'tinew glaman me' gisi a'sutmatoqs'p. Na tujiw apaji tgwa'tigw glaman ma Gjimn'tu gisa'lugswoq pata'tegenew aq usgo'taqatinew. Na.

⁶ Mo na teluew, "Amujpa malie'ultioq," gatu telimuloq, "Gis malie'ultitoqs'p 'gsatmoq."

⁷ Tel'ta'si me' glu'lgt'tew 'ms't wen mo malie'wigw, pa na wijei aq ni'n. Gatu Gjinisgam ignmugsi'gup piltu angita'sultinenu, alt malie'ultinew, aq alt mo malie'ultinew.

⁸ Nige'telimgig ugjit ta'nig mo tepqatmu'ti'gw aq ugjit sigu'sgwaq aq siguap, "Me' gelu'lgt'tew ugjit gilew siawi ngutugwa'lugutinew, pa wijei aq ni'n."

⁹ Gatu mo giseiasiwan na malie'wit. Me' glu'lgtew malie'win je mu tel nu'gwa'n.

¹⁰ Gatu gilew ta'nig tepqatmu'tioq, Gjisaca-maw telimugsioq, mu ni'n, mo teltenug tepqatg e'pit puna'lan ugji'nmuml, gisna ji'nm puna'lan ugte'pitempl.

¹¹ Gatu 'nqalaj amujpa na siawi ngutugwa'lugwet aq mo il malie'wigw gisna amujpa apaji tgwa'tijig ugji'nmuml. Aq mo

teltenug ugjit tepqatg ji'nm puna'lan ugte'pitml
aq mo teltenug wi'gmn wi'gatignigtug ugjit
nigtua'tinew ugte'pitml.

¹² Igtigig telimgig, mo Gjinisgam, “Pa na
ji'nm getlams'tg, gugunaj ugte'pitml ta'n mo
getlams'tmligul, aq ul'te'tmlij siawi tgwa'manew
ugji'nmuml mo teltenug nigtua'tinew ugte'pitml
gisna wi'gmn wi'gatignigtug ugjit nigtua'tinew.

¹³ E'pit ta'n getlams'tg tepqatmi'tij ugji'nmuml
ta'n mo getlams'tasiligul, aq negm ul'te'tmlij
siawi tgwa'manew, mo teltenug nigtua'tinew
ugji'nmuml aq mo teltenug wi'gmn wi'gatignigtug
ugjit nigtua'lan.”

¹⁴ Na ji'nm ta'n mo getlams'tasigul Se'sugulial
ugji ul'telmut Gjinisgamewigtug muta ugte'pitml
getlams'tasilitl aq na e'pit ta'n mo getlams'tasigul
Gjinisgaml ugji ul'telmut muta ugji'nmuml
getlams'tasilitl. Ta'n tujiw newgte'jit getlams'tuaj
Gjinisgaml, Gjinisgam gitg weltenmaji aq
un'januaq ultematen Gjinisgaml. Pa na ungi'guaq
gitg mo 'gtlams'tasiligusni, mo un'januaq
'gji'jiawi'tisoq Gjinisgaml.

¹⁵ Gatu ta'n wen mo getlams'tasigul Gjinisgaml
gtu' nigtuaaj, na nigtuaaj. Mo teltenug munsaiwan
siawqatmlin. Ma gi'l 'lsutmum'g. Gjinisgam meg-
nugsi'gw aq pualugsi'gw sangewo'ltinenu.

¹⁶ Gi'l e'pit sangewitgwa'magw 'gji'nmum
ta'n mo getlams'tasigw. Etug jel gis la'lates
Se'suguliewigtug. Wijei gi'l ji'nm sangewit-
gwa'magw 'gte'pitml ta'n mo getlams'tasigw.
Etug jel gis la'lates Se'suguliewigtug.

El mimaji ta'n Gjinisgam tel pual'sg

¹⁷ Gjinisgam gisi ignmugsi'gup 'gtlgowaqaninal, siaw tl lugwa ta'n tel lugwe't'p ta'n tuijw Gjinisgam wigum'sg'p. Etna na 'tplutaqan tel gina'muei 'ms't tami ta'nig getlams'tmu'tijig eimu'tijig.

¹⁸ Pa na ji'nm elugwa'tasit ta'n telteg Lesui'peweiei 'tplutaqan, na tuijw getlams'tasitl Gjinisgaml mu ugjo'tmujig jigla'tun ta'n teli elugwa'tasiteg. Mu sespete'tmujig. Gatu ji'nm ta'n mo elugwasiug, gesgmnaq getlams'tasij Gjinisgaml mo teltenug lugwatasin.

¹⁹ Pa na wen elugwa'tasit gisna mo elugwa'tasigw mo tali ugtapsuninug. Gatu tetapua'latoqs'p Gjinisgam ta'n tuijw majulgwatmoq Gjinisgam ugt'tplutaqanml. Na mawi ugtapsunig.

²⁰ Suel 'ms't wen siaw tl lugwej na ta'n tel lugwet ta'n tuijw Gjinisgam wigumteg.

²¹ Gistejuineg ta'n tuijw Gjinisgam wigum'sgeg? Mut sespete'tmu. Gatu ta'n tuijw ignmulg assum-sin ugsua'tu.

²² Gistejul ta'n Gjisqaqaw wigumatl, wijei tel gistejuilitl pas'g Gjinisgam negm iga'latl elue'utigtug aq nige' negm Gjinisgam ugmimajuinuml ta'n assumslitl. 'Lpa wijei assumslitl mimajuinu'l ta'n Se'suguli wigumatl. Wijei teli assumslitl gatu amujpa jigs'tatl Se'suguli pa wijei aq tl gistejuilin.

²³ Gjinisgam mesgi'g'p ta'n teli apangitg ta'n teli pgwatelm'sg'p. Gmetug igalsi aq wej gnu pmia ugjit Gjinisgam. Ignmu negm ilgwenin aq tla'tega ta'n tel puatg mo ta'n mimajuinu tel pual'sg muta Gjinisgamewigtug tleiawin.

²⁴ Wijigatulti'gw, suel 'ms't wen siaw tl lugwej na ta'n tl lugwep ta'n tuijw Gjinisgam wigumteg.

Munsa ta'n tel wijitgweiaj Gjinisgam.

Ugjit ta'nig mo tepqatmu'ti'gw aq sigu'sgwaq

25 Nige' ewi'gmuiqop ugjit ta'nig mu tepqatmu'ti'gw. Mo 'tplutaqan geggunmug ta'n wejiaq Gjisaqamawigtug. Gatu Gjinisgam teli ul'telmip ugjit ignmuin 'ns'tuo'ti ta'n gis lita'sultitoqs'p. Nige' telimuloq ta'n tel'ta'si.

26 Pugwelg nsano'qon weltesgmu'g. Etna na ugjit me' glu'lgt'tew ginu ta'nig getlams'tasulti'gw, siaw tle'n ta'n telo'lti'gw.

27 Gatu ji'nm gugunaj ugte'pitem gisna e'pit gugunaj ugji'nmumtl, mut nigtua'law, gatu mu tepqatmun, na mut malie'wiw.

28 Pa na malie'win, mo pata'tegewn, aq pa na e'pite's malie'wij mu pata'tegegw. Ta'nig tepqatmu'tijig te'sigisg'g ultesgatal gitnmo'qonn, 'gsatmugapnn mu ultesgmuoqosnn wegla gitnmo'qonn.

29 Wijigatulti'gw, ma 'pgije'nug ta'n tel lugowug Gjisaqamaw. Jetlia malie'win gisna mu, siaw ml'gi lugowug Gjisaqamaw ta'n tel we'gwigi pgwatun.

30 Ulgwijin, ulmaita'sin, gisna suliewei gugunmn, mo tale'nug, gatu siaw mlglugooq Gjisaqamaw aq mut ignmatmnew ta'n goqwei ugs'tqamugewei assumugsinew.

31 Mut sespete'tmn ta'n goqwei ugs'tqamugewei aq mut ignmatmn ta'n goqwei ugs'tqamugewei assumugsin. Nige' ta'n tel pmiaq ugs'tqamu ma pgijipuguinug.

32 'Gsatumug mo sespeta'sultinew. Ji'nm ta'n mo tepqatmug, gis gaqi iga'tutew ugltgowaqan ta'n tel

lugowaj Gjisaqamawul, muta pas'g wejo'tg tetapua'lan Gjisaqamaw.

³³ *Gatu ji'nm ta'n tepqatg, sespete'tg ta'n goqwei ugs'tqamugewei muta amujpa na wiguow ango'tg aq getu tetapua'latl ugte'pitml aq maw Gjinisgaml.*

³⁴ *Etuiw eliuqtnut. E'pit ta'n tepqatg mo gis tleieg st'ge' e'pite's. E'pite's gis gaqi iga'tutew ugtlgowaqan ta'n tel lugowaj Gjisaqamawul, muta iga'toqol wa'qi, ugtangita'suaqanm, aq ugjijaqamitl ugjit lugowan Gjinisgaml. *Gatu na e'pit ta'n tepqatg pugwelg ta'n goqwei sespete'tg muta amujpa ango'tg wiguow aq getu tetapua'latl ugji'nmumtl aq tetapua'laji un'jang maw Gjinisgaml.**

³⁵ *Ula telimuloq muta getu apoqonmuloq. Mo getu wetqo'luluoq. Awna pewaluloq tla'taqatinew ta'n goqwei tetaputeg aq gelu/lg aq wajui ignmalsultinew ugjit lugowan 'Gisaqamaw aq mo goqwei etegigjenugsinew.*

³⁶ *Gatu ji'nmji'j aq e'pite's toqwiala'ti'tij aq getu malie'wijig, tl'ta'si'tij mo gisi nqama'si'gw aq tepiaq tetuje'tij, na tujiw malie'wi'tis. Na tetaputeg mo pata'tege'gw.*

³⁷ *Gatu ta'n tujiw mimajuinu gisita'sij mo malie'wiwn, aq gisi nqama'sij, aq gisita'sij ugtangita'suaqanm mo malie'win. Na tujiw ul lugwetew mo malie'wigw.*

³⁸ *Na mimajuinu ta'n malie'wit wel lugwet gatu na mimajuinu ta'n mo malie'wigw me' aji ul lugwet ugjit Gjinisgam.*

Tepqatg mimajuinu

39 E'pit aq ji'nm ta'n tepqatgig mo assumsi'gw ta'n teli pgitawsi'tij. Gatu ta'n wen tmg nepg, na igtig gisi il malie'witew, puatg. Gatu amujpa na malie'wi'ttl ta'n wen getlams'tasilitl Gjinisgaml.

40 Tel'ta'si me' ulgwijintew mo malie'wigw aq siawi ngutugwa'lugwej. Etna na ula tel'ta'si aq 'ntinneg eig Gjinisgam ugijijaqamitl na Wejuli Nis-gaml. Etelite'tm gisi ignmuloq ta'n Gjinisgam tel puatg ta'n tujiw ula telimuloq.

8

Etug gisi malqotmugeg wius ta'n gisi ignmu'tpnig 'nnuoqta'wg

1 Nige' ta'n goqwe'l ewi'gmuiqop ta'n getu 'gji'tuoq tetaputen, "Gisi malqottesnu wius ta'n gi's gisi ignmut 'nnuoqta'wg?" 'Ms't wen tel'ta'sit pas'g teliaq geitoq. Migwite'tmnej ula! Ta'n goqwei geitu'n gisa'lultew mawi 'gtu ms'gin. Gatu awna 'gsaltuaqan gisa'lultew melgignewa'lan Gjinisgam ugtmimajuinumg ta'n teli gtlams'tasultijig.

2 Na mimajuinu ta'n tel'ta'sit 'ms't goqwei geitoq, gatu mu 'gsaltuaqan gugunmuaqw, mo 'ms't goqwei geitug ta'n goqwei 'gji'tus.

3 Lpa Gjinisgam gejiatl ta'n wen 'gjitmi 'gsalatl.

4 Gatu nige' getu 'gji'tuoq tetaputen gisi malqotmnew wius ta'n gis la'tuaj ugjit gi's gisi ignmut 'nnuoqta'wg. Geitu'g 'nnuoqta'w na mo Gjinisgam. Pas'g eig newgte'it Gjinisgam aq mo piluei eimug.

5 Je tlia alt mimajuinu'g tel'ta'sulti'tij me' pug-welgig nisgamaq wa'so'q aq ugs'tqamug eimu'tijig aq emtoqwala'tiji, wegra ta'n mo Nisgamaq.

6 Gatu geitu'g newgte'jit Gjinisgam Gisiteget. Negm na Wegwisit Nisgam, na gujjinu. 'Ms't goqwei gisitoqop aq gisugsi'gup negmewe'n. Newgte'jit ta'n mestai assuteget na Gjisaaqamawminu Se'suguli. Ta'n te's'g goqwei gisitoqop aq ta'n ignmugsi'gw piltu mimajultinenu aq iapjiwewei mimajuaqan.

7 Pas'g mo 'ms't wen ta'n getlams'tg geitug ula teliaqewei. Alt mimajuinu'g i' tli emtoqwala'tipni 'nnuoqta'wg. We'gaw nige' gisgug ta'n tujiw malqotmi'tij mijipjewei ta'n gi's gisi la'tuaj 'nnuoqta'w, ta'n i' nisgamitelma'tipnn, me' wijei tel'te'tmi'tij negmewe'n. Tel'ta'sultiijig opla'taqatiji ta'n tujiw malqotmi'tij aq sespetelmi'tij. Telte'tmi'tij mo glu'lgttnug malqotmi'tij muta ta'n teli 'gtlams'tasulti'tij menaqana'tas'gt'tew.

8 Gatu je tlia malqotmu'g mijipjewei gisna mo malqotmug ma piام gigja'lugsigw Gjinisgamewigtug. Ma goqwei 'ntug Gjinisgamewigtug mo malqotmug aq ma goqwei ganie'wigw malqotmu'g.

9 Gatu ango'tmug ta'n teli assumsltioq glaman ma gisa'lawoq ta'n menaqana'tijig ta'n teli gtlams'tasultiijig opla'taqatinew.

10 Pa na mimajuinu ta'n menaqanaq ta'n teli gtlams'tasij, nem'i sg gi'l ta'n 'ns'tuo'ti geggunmn, etlatan 'nnuoqta'w ugta'sutuo'guom, na tujiw gisa'latesg malqottew mijipjewei ta'n gi's gisi la'tuaj 'nnuoqta'wg. Je tlia tl'ta'sij etli opla'teget.

¹¹ 'Gtns'tuo'tim gisa'latal wijig'tioq, na newte'jilitl Gjinisgam un'jann aq me' aji menaqanan ta'n teli getlams'tasij aq seioqwiatal awna gi'l apoqonmat. Se'suguli elt weji np'g'pnaq ugjit negm.

¹² Ula tla'tegen, etli opla'l't wijig'tioq, aq asgo'tmat ta'n menaqanaq ta'n teli gtlams'tasij, na tli opla'lates Se'suguli.

¹³ Gatu ni'n ta'n tel malqotm wius gisa'loq wijig'tieg pata'tegelin, ma malqotmu wius ap ta'n teli pgitawsi glaman ma gisa'laq wijig'tieg elpaqien lue'utigtug.

9

Ta'n telteg ugjit apostale'wit tla'tegen aq 'msnmn

¹ Ni'n assumsi. Apostale'witewi. Gis nemig' Gjisaqamawminu Se'sus. Ta'n tel pestunmatmap, elugwa'p ugjit Gjisaqamaw aq gilew getlams'tasultioqop.

² Je tlia mo igtigig tli ugsua'li'tigw, amuj gilew teli ugsua'lioq apostale'witewin, muta Gjisaqamawigtug ela'luloqop. Ta'n tel gegnu pmita'ioq Gjisaqamawigtug musga'tuoq ni'n apostale'witewi.

³ Ta'n tujiw mimajuinu'g mil pipanimi'tij, etna na ula tli asitema's.

⁴ Ni'n aq Pnnal telteg ugjit 'msnmnen mijipjewei aq ta'n goqwei esamqwaiieg ugjit ta'n tel lugweieg.

⁵ Ninen telteg ugjit gis tla'tegenen 'st'ge' igtigig apostale'wijig, aq Gjisaqamawminu ugjignamg, maw Pie'l. Wije'wa'tiji ugte'pitemuqaq aq gilew

angweiwoqopnig. Pa na wijkei Pnnal aq ni'n gegung'tpnig 'nte'piteminaq gis wije'wa'tesnen aq gilew angweiwatoqs'p.

⁶ Gatu pas'g tapusieg ta'n mo angweiwinen, Pnnal aq ni'n. Amujpa elugweieg 'gtantunen 'ntmimajuaqanminen? A' na moqwa! Telteg angweiwieg.

⁷ Gis nutmaioq sma'gnis ta'n apangitg wilu aq utapsun, gisna nuji iga'taqug ta'n mo malqot-mug ta'n goqwei gisigweng, gisna nuji angweiwaji te'pljig ta'n mo e'wagwi mlagejg ta'n weziejig te'pljig? A' na moqwa'!

⁸ Mo pas'g e'wmuan ta'n goqwe'l teliaqal te'sigisg'g, gatu elt Gjinisgam ugt'tplutaqan wijkei telueg.

⁹ Gis ewi'gas'g Mowisewe'l 'tplutaqan, "Mut glpinmuow wen'jitia'm ta'n tuijw etl nugtesg'g gulumgl." Etug Gjinisgam pas'g sespetelmatl wen'jitia'mul?

¹⁰ Moqwa'! Awna wet tlimugsi'gup ugjit ninen ulapetmnene. 'Lpa ula ewi'gas'g ugjit 'ms't ginu. Na ji'nm ta'n el gesewet aq na ji'nm ta'n mena'taqug, ugtlgowaqaqanmuow elugwatmi'tij ugjit 'msnmnew ta's'g ta'n goqwei gisigweng.

¹¹ Ignmuleg'p Gjinisgam ugglusuqaqanml pa wijkei aq ji'nm iga'taqug sginminn. Pa wijkei aq negm'msnmnew ta's'g ta'n goqwei gisigweng, mo wesamianug ugjit pipanimulinen mijipjewei aq aligew. Telteg ugjit ninen ignmulinen ta'n goqwei nuta'maieg.

¹² Ignmuoqopnig igtigig ta'n pestunmugsioqopnig aq na telteg. Gatu mu tel'ta'siwoq me' mesgi'g ninen te'pmeg?

Telteg, gatu mo pipanimulueg'p apoqon-muinens, awna 'ms't goqwei gisipugutmeg'p. Na tuijw ma' iga'tueg goqwei ta'n gisa'latal wen mo ugsua'tilin Se'suguli ugglusuaqanml, etna na ugjits.

¹³ Weli gji'tuoq Gjinisgam telimapni etli lugutil-iji gjia'sutuo'guomg ugsua'tunew mijipjewei ta'n tel nuta'ma'tij ta'n pegisitas'g ugjits negm Gjinisgam. Aq ta'nig etl lugutijig patgulmesigaqan Nisgamewei na ta's'g 'msnmanew mijipjewei ta'n pegisitas'g aq ignmut Gjisaqamaw.

¹⁴ Pa na wijkei Gjisaqamaw telimugsi'gup ta'nig al pestunmatmi'tij gelu/lg agnutmaqan ginu ta'nig getlams'tasulti'gw amujpa angweiugig.

¹⁵ Menaq pipanimuluoq je tlia newgte' suliewei aq mo wejui ignmuluoq ugjits pqoji glutmuline. Tmg pestmaq gesgmnaq pipanimuluoq ignmu-woq goqwei ta'n tel pestunmuloq. Ma wen gis naqa'ligw ta'n teli ulgwitg 'ngamlamun ta'n tel pisuiw pestunm.

¹⁶ Mo teltenug ugjits ni'n ginnuen ta'n tel pestunmuloq gelu/lg agnutmaqan muta amujpa na tela'tegei. Mo pestunmuan Gjinisgam ugtagnutmaqanm, Gjinisgam ugtapulitew muta petgimip na tla'tegen.

¹⁷ Pa na ula 'lgowaqan etl lugwei muta getu tla'tegei, apangitugsin. Pa na mo getu pestunm Gjinisgam gelu/lg agnutmaqan, me' wijkei amujpa tela'tegei. Gjinisgam petgimip na tla'tegen.

¹⁸ Galu talamu'g ntapangitueweim? Etna na ula maw ulgwijing 'ngamlamung ta'n tuijw pisuiw pestunmatm gelu/lg agnutmaqan. Telteg ta'n tel lugwei pestunmatm gelu/lg agnutmaqan ugjits

apangituin gatu mo goqwei gelutmuluoq.

¹⁹ Ni'n assumsi, mo wen assumigw, gatu giste-juinuwiap ugj�t 'ms't wen glaman gis la'la's me' pugwelgig Gjinisgamewigtug.

²⁰ Ta'n tuiiw wijitgweiaq Lesui'paq, tele'i pa wijkei aq negmow, glaman negmow gis la'la's Gjinisgamewigtug. Tlia ni'n mo jigs'tmu Mowis ugt'tplutaqanm, tel mimaji aq majulgwatman, ta'n tuiiw wijitgweiaq ta'nig majulgwatmi'tij, glaman la'la's Gjinisgamewigtug.

²¹ Pa na wijkei, ta'n tuiiw wijitgweiaq ta'nig mo Lesui'peulti'gw, tele'i pa wijkei aq negmow ta'nig mo majulgwatmi'ti'gw Lesui'peweiei 'tplutaqan glaman gis la'la's Gjinisgamewigtug. Gatu ni'n Gjinisgam jigs'taq. Amujpa apji tela'tegei ta'n telteg ta'n wen getlams'tuatl Se'sugulial tla'tegen.

²² Ta'n tuiiw wijitgweiaq ta'nig menaqanaq ta'n teli gtlams'tasultijig na tel pmia'p ugj�t mo as-gaiwan wen glaman gis la'la's Gjinisgamewigtug. Ta'n getu wen wijitgweiaq wejo'tmap tetapua'lan glaman gis la'la's Gjinisgamewigtug.

²³ Ula 'ms't goqwei tela'tegei, glaman igtigig majulgwattaq gelu'lg agnutmaqan aq ugs'ta'titaq glaman elt ni'n 'msntes ta'n goqwe'l wejiaqal Gjinisgamewigtug.

Ta'nig igatno'ltultiji aq ta'nig nuji matnaqq'tijig

²⁴ Weli gji'tuoq pugwelgig igatno'ltultiji, gatu pas'g newgte'jit ta'n igatne'wetew 'msntew na apangituewei. Na tl gegnu pmia aq ml'gi lugwa ugj�t Gjinisgam glaman ignmultew utapangitueweim.

²⁵ Wet tla'teget ula ugit 'msnmn apangituewei ta'n ma 'pgijipuguinug, gatu ginu wet tla'taqati'gw ugit 'msnmnenu ta'n iapijewewi apangituewei.

²⁶ Na telgwitg 'ngamlamun, Gjinisgam ta'n tel pualij, na tela'tegei. Etna na ugit 'ms't goqwei iga'tu ta'n tel gisi pgwatun ugit 'msnmn iapijewewi apangituewei. Pa na wijei aq wen ta'n tegpaqa'tugwig glaman gisi igan iga'tew. Etna na ugit mo pisuo'tmu 'ntml'gigno'tim pa wijei aq nuji matnaqqet ta'n mo pisui elapegiegw.

²⁷ Melgignewalsi ta'n teli gtlams'tasi aq ilgwensi. Pa na wijei aq wen melgignewa'toqop wa'qi ugit ta'n tl igatne'wetew gisna tl matnaqqetew. Jipaqite'tm mo menuaqtasin aq mo puatasin. Pa na wijei aq wen nuji igatne'wet ta'n mena'lut. Jipatm tliminew mo menuaqtasiw, gis gisa'l'g igtigig menuaqtasinew lugowanew Gjisaqamaw.

10

Angweiug mo goqwei piamente tmnew je mu Gjinisgam

¹ Wijigatulti'gw, pualuloq migwite'tmnew ta'n teliaqap ugit gujjinaqi'g ta'n majulgwala'tipnn Mowisal. Gjinisgam ilgwenapni, elgitmuapnig alugul igana'silin, aq negm pana'tuapni samqwan ugit pmita'new na megwe'g 'gta'n. Na teli ugs'ta'tipni.

² Na gis tluetes, ta'n tela'taqatipnig, "Ms't etl sign'tasultipnig alugwigtnug aq 'gta'nigtug muta majulgwala'tipnn Mowisal."

³ Malqotmi'tip na pipnaqan ta'n Gjinisgam nisgitmuapni wa'so'q.

⁴ Aq 'ms't samqwoltipnig na samqwan ta'n Se'suguli gisa'toq ugjian guntewigtug na mesgi'g gm'tnigtug. Se'suguli wijitgewiwapni aq melgignewa'lapni ta'n tuijw eimu'tiliteg paqtaqamigtug. Iga'laji ma' maja'lam't pa wijkei aq mesgi'g gun'tew.

⁵ Gatu je tlia ula teliaqap suel 'ms't mo tetapua'la'tigupnn Gjinisgaml aq etli npu'tipnig paqtaqamigtug.

⁶ Ula 'ms't goqwe'l wet tliaqap igan gnua'tugsinenu mo 'gtu tla'taqatinenu ta'n goqwe'l winjigl ta'n negmow tela'taqatipnig.

⁷ Gisna me' goqwei piamicet'mnew je mu Gjinisgaml gisna emtoqwalanew 'nnuoqta'wg pa wijkei aq negmow tela'taqatipnig. Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign, "Na mimajuinu'g pestie'ultipnig aq amalgaltultipnig, aq naqana'ma'tipnig aq sespo'taqatipnig."

⁸ Ango'tmug, aq mut usgo'taqatinew pa wijkei aq negmow tela'taqatipnig muta Gjinisgam weta-pulapni. Newgt na'gweg tapuisga'q je sist pitu-iptnnaqaniji nepu'tipni.

⁹ Ango'tmug aq mut ugtnu'gwalanew Gjisagamaw ta'n alt tela'taqatilipni aq paqa'lugwitipnig 'mtesgmug aq nepu'tipnig.

¹⁰ Ango'tmug aq mut al nunmagultinew Gjinisgam ta'n alt tela'taqatipnig, aq Gjinisgam elgimapnn ugtansale'witeml ugjut ne'pa'n.

¹¹ Ula 'ms't goqwe'l wet tliaqap igan gnua'tuan igtigig aq ewi'gas'g'pnn wi'gatignigtug, ugjut gnua'tugsinenu mo tla'taqatinenu. Ewi'gas'g'pnn

ugjit ginu ta'n mimajulti'gw enmigiaspiqaql na'gwegl.

12 Ta'n wen tel'ta'sit gaqamit, ango'j mo nisien. Tl'ta'sultioq, "Ma ni'n tleiw st'ge' negmow." Ango'tmug! Elt gilew gis nisia'titoqs'p lue'utigtug.

13 Ta'n te's wet nu'gwalugsioq ugjit opla'taqatinew na wijei mimajuinu'g i' tl wet nu'gwalujig. Gatu Gjinisgam teli tplumugsi'gup mo ignmugsiwoq ugsam wet nu'gwalugsinew ta'n goqwei ma gisipugutmuoq aq na tela'teget. Ta'n te's wet nu'gwaluoq ignmultew ml'gigno'ti gisipugutmnew aq musga'tultew ta'n tl jigla'sites.

14 Nigmatut, mo goqwei me' piamicite'tmnew je mu Gjinisgam. Mut gigjita'new ta'n etli emtoqwala'tij 'nnuoqta'wg. Na tujiw ma ugtnu'gwalulm'g ugjit wit toqwa'lanew aq emtoqwalan 'nnuoqta'wg.

15 Nestuo'ltioq, menaqa angite'tmug ta'n goqwei etl tlimuloq.

16 Ta'n tujiw gmnieulti'gw miwatmug Wegwisit Nisgam ta'n Se'suguli wa'qi iga'toqop gujjieweigtug aq umal'tem ta'n gaqiguniaqapneg. Tepi'sulti'gw ta'n tujiw wet samqwolti'gw na guppii'jigtug musga'tug 'ms't welapetmu'g ta'n Se'sus gaqiguniepnaq gujjieweigtug. Ta'n tujiw malqotmug pipnaqan musga's'g 'ms't welapetmu'g ta'n Se'suguli wa'qi iga'toqop gujjieweigtug.

17 Na pipnaqan temsa's'g pugwelgl pipnaqsignu'tl. Ginu ta'n tel pugwelu'g malqotmu'g newgte' pipnaqan. Ula musga'tug tleiaulti'gw newgte' wa'qi Se'suguli.

18 Angitelmug Lesui'paq. 'Ms't malqotmi'tij mijipjewei ta'n ela'tu'tij newgte' Gjinisgam ugpatgulmesigaqanm. Mawi emtoqwala'titl Gjinisgaml. Ula ta'n tela'taqatijig musga'tu'tij newgte'ji'jig mimajuinu'g.

19 Taluei nige'? Etl tluei ta'nig emtoqwala'tiji 'nnuoqta'wg aq ela'tu'tij mijipjewei ugetto 'nnuoqta'wg pa wijkei aq mimajultilij aq nisgamewultilij, aq ta'n tela'tua'tij na 'nnuoqta'wg ul'telmuguta? A' na moqwa'!

20 Etl tlimuloq ta'n goqwei ela'tua'tij ugetto nu'gwa'tas'gtn 'nnuoqta'w ugpatgulmesigaqanm, etna na ula ignmuujig mn'tu'g, mo Gjinisgam. Aq 'lpa mo pualuluoq mawo'ltinew mn'tu'g.

21 Ma gis wet samqwoltiwoq Gjinisgam ug-gupji'jm aq elg mn'tu'g uggupji'jmual. Ma gis mawatalultiwoq Gjinisgam ugpatautim aq maw mn'tu'g ugpatautimuaq.

22 Pua'lug Gjisaqamaw uggwaiugtugsinenu? Tel'ta'sultioq me' melgigna'ti'gw aq negm? A' na moqwa'! Glaman ma 'lta'new 'nnuoqta'wg 'gta'sutuo'guoml.

Apjiw gepmitelmanej Gjinisgam

23 Alt teluejig, "Ignmugsi'gw gis tla'taqatinenu ta'n pas'g goqwei, Se'suguli mo telimugsi'gw mo-qwa'." E'e, na teliaq, pas'g na mo 'ms't goqwei gelu'lgtnug ugetto gilew. 'Ms't goqwei gis tla'taqatitesnu gatu mo 'ms't goqwei apoqon-mugsigw, aq mo melgignewa'lawgig igtigig.

24 Mu pas'g angitelsultinew gatu ugjo'tmug angitelmanew elt igtigig aq ta'n goqwei gelu'lg ugetto negmow.

²⁵ Tetaputeg ugjit gi'l 'pgwatelman aq malqotmn wius ta'n tli ntuisgetas'g. Mo tepawgtinug pipanigesin ugjit wius gi's gisi la'tas'gtn 'nnuoqta'w. Mut tl'ta'siw etli opla'tegen.

²⁶ Gis ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng, "Ugs'tqamu aq ta'n te's'g goqwei Gjinisgam ugtaligam." Na.

²⁷ Pa na wen ta'n mo getlams'tasigw pipanim'sg mawatalultinew aq gisita'sin lien, malqote'n ta'n goqwei ignmulg. Mut pipanigesiw ugjit na mijipjewei gi's gisi la'tas'gtn ugjit 'nnuoqta'w glaman ma tl'ta'siwn etli opla'tegen.

²⁸ Gatu awna nat wen tlim'sg, "Ula mijipjewei gi's gisi la'tas'g 'nnuoqta'wg." Na tujiw mut malqotmu na mijipjewei. Mo ugjit gi'l gatu awna ugjit negm ta'n tlim'sg glaman ma tl'ta'sigw etli opla'tegen.

²⁹ Mo na tla'tega ugjit gi'l ta'n teli angite'tmn gatu awna ugjit ala igtig mimajuinu ta'n teli angite'tg. Nat wen gis pipanigesit, "Assumsi, goqwei ugjit ma' gisi malqotmu wius ugjit negm pas'g ta'n tl'ta'sit etli opla'tegei?

³⁰ Miwatmaq Gjinisgam ugjit nilu. Goqwei ugjit tluetew etli opla'tegei muta gis malqotm na mijipjewei ta'n gi's gisi miwatmaq Gjinisgam?"

³¹ Gatu ni'n Poligap teluei, "Ta'n getu tl mila'tegen, tla'tega ugjit gepmitelman Gjinisgam, je tlia ta'n goqwei malqotmn aq ta'n goqwei samqwan."

³² Ango'tmug ta'n tel mimajultioq glaman ma wen etegigjenawoq ta'n teli gtlams'tasij Se'susal, Lesui'paq, gisna ta'nig mo Lesui'peulti'gw je

tlia ta'nig getlams'tasultijig Se'susal. Ma wen gisa'lawoq opla'tegen.

³³ Pas'g tla'tega ta'n ni'n tela'tegei. Wejo'tm tetapua'lan 'ms't wen ta'n tel mila'tegei. Mo ange'tmu 'ntgelu'lgm gatu awna uggelu'lgmuw glaman ugs'ta'titaq.

11

¹ Majulgwali ni'n ta'n tel majulgwalg Se'suguli.

Tepqatmu'tijig *Lesui'pewisgwaq*
a'gusuno'ltipnig

[Na na'gwegl tepqatmu'tijig Lesui'pewisgwaq a'gusuno'ltipnig mimajuinuigtug, pas'g winsit e'pit mo a'gusuna'mug'p. Pa na wijei aq nige' gisgug nasgnmn nasoqwa'taqan ta'n tuiw malie'win.]

² Wel lugutioq muta apji migwitelmioq aq melgi majulgwatmoq ta'n tel gina'muloq.

³ Gatu pualuloq 'ns'tmu'tinew Se'suguli igan-pugutuatl ta'n te'siliji ji'nmul, na ji'nm igan-pugutuatl ugte'piteml aq Gjinisgam iganpugutuatl Se'sugulial.

⁴ Na ji'nm ta'n a'sutmaj gisna gegnua'tuaj Gjinisgam ugtagnutmaqanm mimajuinuigtug aq a'gusuna'g na 'ntaquo'qona'latl Se'sugulial.

⁵ Gatu na e'pit ta'n a'sutmaj gisna gegnua'tuaj Gjinisgam ugtagnutmaqanm mimajuinuigtug aq mo a'gusuna'mug na mo gepmitelmaql ujji'nmum. Amujpa e'pit nat goqwei ge'gwispisi un'ji mimajuinuigtug. Mu tla'tegegw ma gepmitelmaql ujji'nmum. Mo piam piltue'nug negm aq na e'pit wetapep

aq na tujiw un'ji pesgutua's'g. Na ta'n tujiw a'gusuna'q gegnualsit tepqatmn aq musga'toq ugi'i'nmuml gepmitelmanew.

⁶ Pa na e'pit mo a'gusuna'mug, na tmsa's'gt's usapun. Na 'ntaquo'qon ugjit e'pit pesgutue'mn un'ji gisna tmsmn usapun etna na ugjit a'gusuna's.

⁷ Mo teltenug ugjit ji'nm a'gusuna'mn ta'n tujiw a'sutmaj muta Gjinisgam tmg ji'nmul eliapnn aq ignmuapnn ugjijaqamitl pa wiei aq negm aq na ji'nm gepmitelmatl Nisgamal. Gatu na e'pit elt gepmitelmatl ugji'nmuml.

⁸ Gjinisgam mo weji gisiagupnn amgwesewei ji'nmul e'pitewigtug gatu e'pit weji gisita'sip ji'nmuigtug.

⁹ Ata, amgwesewei ji'nm mo weji gisita'sigup ugjit I'pa gatu awna I'pa weji gisita'sip ugjit apoqon-muan Ataal.

¹⁰ Telteg e'pit a'gusuna'mn ugjit musga'tun gepmitelmatl ugji'nmuml. Na tujiw ansale'wijig ul'ta'sultitaq.

¹¹ Je tlia gisna tlimuloq Gjinisgam gisite'tg'p e'pit aq ji'nm menuaqaltinew.

¹² Amgwesewei e'pit weji gisita'sip ji'nmuigtug, weja'tegemgeg na na'gweg 'ms't ji'nmug weji ugs'tqamultipnig e'pitewigtug. Gitg ji'nmug aq e'pijig weji gisitasultipnig Gjinisgamewigtug aq maw 'ms't goqwei.

¹³ Telteg gisna mo teltenug ugjit e'pit eli a'sutman Gjinisgaml mimajuinuigtug aq mu a'gusuna'mn. Gilew ilsutmug.

¹⁴ Pugwelgig mimajuinu'g tel'ta'sultijig, "Mo teltenug ji'nm pita'qtn usapun aq mo welli angamgugtnug."

¹⁵ Gatu tel'ta'sultijig aq teluejig, "Weli angamgug e'pit pita'q usapun aq me'gite'tg. E'pit weji ign-mutup pita'qtn usapun gisa'l'j weli angamgusit."

¹⁶ Ta'n wen getu gi'gaita'jig ugjit na ula, pas'g gis tlua's ninen aq igtigig ta'nig getlams'tasultijig Gjinisgaml, tel'ta'sultieg telteg na tlo'ltinen.

Gjisaqamaw ugwela'gewe'm

(*Matiw 26.26-29; Malg 14.22-25; Lu'g 22.14-20*)

¹⁷ Ula igtig ewi'gmuloq ta'n mo tetapua'taqatiwoq. Ta'n tuiiw weltesgatultioq a'sutuo'guomei mawio'mi, mo apoqonmatultiwoq gatu awna asgaiatultioq.

¹⁸ Amg wesewei, gegnu'a'tuimgeg nigtuita'ioq op ta'n tuiiw weltesgatultioq. Alt ta'n telimpnig, getlams'tasi. (

¹⁹ Amuj na tel'ta'sultioq amujpa gi'gaita'ioq aq nigtuita'ioq glaman ta'nig gilew apji tetapua'tijig nenugsultitaq. Pas'g mo gelu'lgnug Gjinisgamewigtug.)

²⁰ Ta'n tuiiw mawtesgatultioq ugjit malqotmnew Gjisaqamaw ugwela'gewe'm mo tela'taqatiwoq ta'n tla'taqatigoq. Etli opla'taqatioq,

²¹ muta ta'n tuiiw mijjultioq, 'ms't wen malqotg wilu aq mo tepiawo'g wen. Mo angitelmawoq ta'nig ewle'jultiji. Alt gewisultijig aq igtigig wesamatalultijig aq poqia'tijig.

²² Geggunmoqol giguowal ta'n tlatalultigoq aq tl p'teweiema'tigoq? Ma gepmitelmawoqig ta'nig getlams'tasultijig Gjinisgaml aq 'ntaquo'qona'lanew ewle'juinu'g. Goqwei pualioq ni'n tlimulinew ugjit ula? Pualioq

ginitelmulinew? A' na moqwa'! Mo
ginitelmuluoq!

²³ Weji msnmap Gjisaqamawigtug ta'n tel gegina'muloq. Etna na ula. Na Gjisaqamaw Se'sus na wela'gw ta'n netuisgo'teg, wesua'toq pipnaqan.

²⁴ Miwatmuatl Gjinisgaml aq sewisgina'toq na pipnaqan. Teluet, "Ula na na'qi, ta'n ignmuloq. Ugsua'tug aq malqotmug. Siaw tla'taqatigw ugjit migwitelminew."

²⁵ Ta'n tujiw gaqi uloqotalulti'titeg wijei tela'teget, wesua'latl gupji'tl aq teluet, "Ula na 'nqani'psmun ta'n Gjinisgam ignmugsioq. Pilei gis agnutmamgewei gisituaji ugtmimajuinumg, aq ni'n gisa'tutes tlian ta'n tujiw gaqigunian. Ta'n tujiw samqwoltioq tla'taqatigw ugjit migwitelminew."

Nige' ni'n Poligap telimuloq

²⁶ Ta'n te's malqotmoq ula pipnaqan aq wet samqwoltioq ula 'nqani'psmun il musga'tuoq Gjisaqamaw ta'n teli np'g'pnaq ugjit gilew. Ula tla'taqatigw glapis apaja'sij.

²⁷ Pa na wen malqotg Gjisaqamawul uwela'gewe'm ula pipnaqan aq ugt samqwaj ula 'nqani'psmun aq mo angitelmagul Se'sugulial ugjit gepmitelman ta'n nepg'pnaq aq gaqiguniepnaq, ilsumut ugjit tl pata'tegen.

²⁸ Amujpa na 'ms't wen panwijgatg ugtangita'suaqanm aq pipanimatl Gjinisgaml ugjit apigsigtugsin aq negm amujpa na apigsigtuatl witapal. Na tujiw gisi malqotg na pipnaqan aq ugt samqwaj na 'nqani'psmun.

29 Gatu malqotg na pipnaqan aq wet samqwaj 'nqani'psmun Gjisaqamawewei aq mo tepawgtigw muta mo angite'tmuagw Se'sugulial wa'qi aq mo angite'lsigw ta'n tel pata'tegewinuit. Na tla'teget pegwatasin Gjinisgam ilsumulin.

30 Etna na ugjut pugweloq gesnugu'tioq aq menaqana'tioq aq alt nepu'tipnig.

31 Pa na apji panwijgalsulti'gw tmg 'gtangita'suaqanminaq aq paqapugua'ti'gw gesgmnaq mawatalulti'gw Gjinisgam ugwela'gewe'm, na tuijw Gjinisgam ma ugtapulugsi'gw.

32 Nige' te'sigisg'g Gjisaqamaw ilsumugsi'gw aq ugtapulugsi'gw glaman ta'n tuijw ugs'tqamu gaqiaq ma mn'tua'gig wije'waqqwig elue'winu'g.

33 Nigmatut, ta'n tuijw mawita'ioq ugjut malqotmnew Gjisaqamaw ugwela'gewe'm, esgmaltultigw ugjut 'ms't wenig peita'taq gesgmnaq 'pqoji mijjultinew.

34 Aq wen guising, tlatalj wiguaq, glaman ma Gjinisgam ilsumulug ta'n tuijw ultesgatultioq. Aq ugjut ula igtigl, ilsuttet ta'n tuijw lia'n.

12

*Ml'gigno'ti'l ta'n wejiaqal
Wejuli Nisgam ugtignmatimgewe'ml*

1 Nige' 'njignamtut ta'n ewi'gmuioq ugjut ula ignmatimgewe'l Wejuli Nisgam ignmugsigupnn. Pualuloq wajui ns'tasultinew.

2 Weli gji'tuoq gesgmnaq getlams'tmu'tiwoq oplapti'gmugsioqopni emtoqwalanew

'nnuoqta'wg ta'n mo mimajulti'gw aq mo gis glusulti'gw.

³ Pualuloq gilew ta'n getlams'tmu'tioq 'gji'tunew, "Ta'n pas'g wen Wejuli Nisgaml ilgwentl tluetew, 'Se'sus na negm Gjisqamaw.' Ta'n wen teluet, 'Se'sus mo Gjinisgam' mo negm ilgwengugul Wejuli Nisgaml."

⁴ Gjinisgam ignmugsi'gw ml'gigno'ti ugjit piltuamu'gl lugowaqan lugutinenu gatu 'ms't weita'qal newgte'jit Wejuli Nisgam.

⁵ Gaqais milamu'g ta'n tl gis lugowatesnu Gjisqamaw gatu pas'g newgte'jit Gjinisgam Gjisqamaw ta'n elugowug.

⁶ Geggunmu'gl gaqais milamu'gl ignmatimgewe'l e'wmanenu ugjit Gjinisgam. Pas'g na newgte'jit Gjinisgam ignmugsi'gul ula ignmatimgewe'l aq na ml'gigno'ti ugjit lugowatesnu.

⁷ Wejuli Nisgam eig ta'n te'si'gw 'gtinnenaq. Gis nmituten ta'n etl lugwet 'gtinnenaq ugjit ta'n te'sijig getlams'tmu'tijig ulapetmnew.

⁸ Wejuli Nisgam ignmuaj newgte'jilitl na ml'gigno'ti ugjit gnua'tegen ta'n goqwei me' gelu/lg tla'taqatinenu, aq igtig na ml'gigno'ti ugjit nata' gina'muet ta'n goqwe'l Nisgamewe'l. Piltuamu'gl ignmatimgewe'l wejiaqal na newgte'jit Wejuli Nisgam.

⁹ Wejuli Nisgam ignmuaj newgte'jilitl na ml'gigno'ti ugjit melgi gtlams'tasilin, ap igtig ignmuaj na ml'gigno'ti gugunmlin ugjit nuji npitegelin.

¹⁰ Na Wejuli Nisgam ignmuaj igtigl na ml'gigno'ti gis tla'tegelin paqalaiwaqan

ta'n wejiaqal Gjinisgamewigtug. Ignmuaj igtigl na ml'gigno'ti gisi usgutmn Gjinisgam ugtagnutmaqanm. Ignmuaj ap igtigl na ml'gigno'ti ugjit 'gji'tilin na ignmatimgewe'l ugjian Gjinisgamewigtug gisna moqwa'. Ignmuaj igtigl na ml'gigno'ti ugjit tl piltui'silin. Ignmuatl ap igtigl na ml'gigno'ti ugjit gisi ns'tualin ta'n tel piltui'sij aq gisi gnua'tuataq igtigig.

¹¹ Etna na ula newgte'jit Wejuli Nisgam ta'n ula 'ms't goqwei tela'tegej. Ignmuaj pilue'l ignmatimgewe'l ta'n te'siliji ta'n negm teli ul'te'tg.

Pugwelgl pugwe'l etegl gaqinal, pas'g newgte' gaqinu

¹² Pugwe'gl pugwe'l na etegl ga'qinal pas'g newgte' ga'qinu. Pa na wijkei, ginu Gjinisgam ugtmimajuinumg pugwelu'g, gatu tleiaulti'gw newgte'jit Se'suguli.

¹³ Pa na wijkei 'ms't ta'n te'sulti'gw, Lesui'paq, gisna ta'nig mo Lesui'peulti'gw, gisteju'g, gisna ta'nig assumsultijig, 'ms't sign'tugsi'gup na newgte'jit Wejuli Nisgam. 'Ms't tleiaulti'gw Se'suguli wa'qi. 'Ms't ignmugsi'gup na wijkei newgte'jit Wejuli Nisgam ta'n eig 'gtinnenaq aq gisa'lugsi'gw el mimajultinenu Gjinisgamewigtug. Pa wijkei aq ignmugsi'gw mijipjewei aq samqwan ugjit 'gijjaqamijinaq.

¹⁴ Pugwelgl pugwe'l etegl ga'qinal, mo pas'g newgte'tnug.

¹⁵ Pa na nige' 'ggatnug gis tlueg, "Mo tleiawiw ga'qi nige' muta mo ni'n 'gpitn." Ma gisi 'nqa'tug mu tleiawin ga'qinal.

16 Pa na nige' 'gs'tuaqanug gis tlueg, “Mo tleiawiw ga'qi muta mo ni'n 'gpugug.” Ma gisi 'nqa'tug mu tleiawin ga'qinal.

17 Pa na ga'qinal pas'g 'gpugugwig, tal gis nuttew? Aq pa na pas'g 'gs'tuaqanig tal gisi gsips'gt'tew goqwei?

18 Gatu mu Gjinisgam telimugsiggup na. Ta'n tujiw eliusi'gweg, pugwelgl pugwe'l iga'tugsigupnn ga'qinal ta'n negm tel puatg'pnn.

19 Pa na ga'qinal pas'g 'ngute'j etna na wigua-mugt's. Ma tetaputestnugul.

20 Gatu nige' Gjinisgam eliusi'gweg pugwelgl pugwe'l iga'tugsigupnn ga'qinal. Gatu pas'g newgte' ga'qinu.

21 Ma 'gpugugwinu gis tlimagul 'gpitninu, “Mo menuaqannu” aq gun'jinu ma gis tlimagul 'ggatinal, “Mo menuaqannu.”

22 Gatu awna alt pugwe'l tli angamgugt'tal menaqaanan pas'g ma gis siawawgsultigw mo gu-gumüg.

23-24 Alt pugwe'l weli angamgugt'tal aq gepmite'tmu'gul gatu Gjinisgam na tel gisitugsigupnn ga'qinal ugjit maw gepmite'tmnenu ula pugwe'l ta'n mo tetuji gepmite'tmuggl. Mo teltenug al mesquo'ltinenu. Etna na ugjit weji angune'mu'gl ga'qinal na tel gepmite'tmu'gl.

25-26 Glaman ma' gisi nigtua'tun ga'qi. Gatu alt pugwe'l piltu lugwegl gatu 'ms't maw lugutigl. Pa na newgtej asgaiasg, 'ms't asgotg ga'qi. Pa na newgtej gepmite'tmg 'ms't gepmite'te'n.

27 Pa na wijei 'ms't ta'n te'sioq ta'nig getlams'tasultioq mawnutultioq newgte' wa'qi Se'suguli gatu 'ms't wen ignmut ml'gigno'ti ugjit

piltuamu'g ugtlgowaqan ta'n elugwatg aq amujpa gepmiteltulti'gw.

²⁸ Gjinisgam amgwesewei iga'lapni apostale'wiliji. Tapuewei iga'lapni ta'nig ugtagnutmaqanm pestunmuatiji mimajuinu'g. Si'stewei iga'lapni ta'nig nujigina'mua'tiliji. Na tujiw iga'lapni ta'nig ml'gigno'ti geggunmi'tip gis tla'taqatinew paqalaiuti'l wejiaq Gjinisgamewigtug. Na tujiw ta'nig geggunmi'tij ignmatimgewei gisi npitaqatinew, ta'nig apoqonmua'tiji igtigig, aq ta'nig igtigig gisa'la'titaq maw lugutinew, aq ta'nig piltui'sultijig.

²⁹ Mo 'ms't ignmujig ml'gigno'ti ugjit apostale'witewultinew. Mo 'ms't ignmujig ml'gigno'ti ugjit pestunmnew Gjinisgam ugtagnutmaqanm, mo 'ms't ignmujig na ml'gigno'ti ugjit nujigina'mua'tinew. Mo 'ms't geggunmi'tigw ml'gigno'ti ugjit tla'taqatinew paqalaiwaqan ta'n wejiaqal Gjinisgamewigtug.

³⁰ Gisna mo 'ms't ignmujig ml'gigno'ti ugjit nuji npitaqatiji, gisna piltui'sultijig, gisna gegnua'taqatijig ta'n teli'sulti'tij.

³¹ Iga'tug 'ggamlamung ugjit 'msnmnew ignmatimgewe'l ta'n maw gelu'lgl. Gatu nige' gegnua'tulitoqs'p ta'n me' pajiji gelu'lg.

13

Gjinisgam ugsaltuaqanm

¹ Pa na 'nta piltui'sian, aq gis tli'sian ta'n ansale'wijig gis tli'sulti'tij, gatu mu 'gsalaq igtigig pas'g tli ugsua'litaq pa wijkei aq tl sespeian nige' tl toqsian. Gisna jijuej 'mtetaq, aq ma' jigs'tuigw.

² Pa na Gjinisgam ignmuij pestunmatmuan ug-glusuaqanm, aq igani gji'tuan ta'n tliatew, aq gaqi gji'tuan 'ms't goqwei gatu mu 'gsalawg igtigig, tali ugtapsunitew? Pa na tetuji melgi gtlams'tasi je we'gaw gis gelu/lg gm'tn aq telimg majas'in aq na teliaq, ma' tepawgtiw goqwei, mu 'gsaltuaqan gugunmuhan.

³ Gatu ga'qi ignmuetuan ta'n te's'g goqwei geggunm ugit ewle'juinu'g aq ignmalsian nu'gwa'lugsin gatu mu 'gsalaq igtigig na ma tali ula'linug.

⁴ Na mimajuinu ta'n gesalaji igtigig, maw sangewe'g, aq welm'toq. Mo qalipusitagw, mo wisguegw, mo nata' ginnuegw aq mo me'ge'iug.

⁵ Na mimajuinu ta'n gesalaji igtigig mo emegwe'wagul wen. Mo ne'paqtmug, mo munsagw ugit negm tliaq tluen. Mo naqsi luawg, mo naqsi asgaiwam'g, aq mo enmite'tmug ta'n wen opla'lj.

⁶ Mo wel'ta'sigw ta'n tujiw igtig mimajuinu opla'tegej gatu awna wel'ta'sit ta'n tujiw tliaqewei tela'tegetij ta'n telueg Nisgamewei wi'gatign.

⁷ Pa na 'gsalj wen, gisipuguttes ta'n pas'g goqwei. Apjiw 'gtlams'tasituates negmeg, apjiw lita'sualates ula'tegen, apji iga'lates.

⁸ 'Gsaltuaqan iapjiwewe'tew. Ta'n goqwe'l igan gnua'tugsigupnn, tliatal, ta'n mimajuinu'g pil-tui'sultijig 'ns'tuaten, ugs'tqamugewe'l 'ns'tuo'ti gaqiatew.

⁹ Gjinisgam ignmugi'gup ns'tuo'ti aq pestunmatmuan ugglusuaqanml aq igani gji'tuan ta'n

tliatew. Pas'g mo wajui ignmugsiggup negm 'ns'tuo'tim.

¹⁰ Ta'n tujiw Gjisaqamaw ta'n 'ms't goqwei geitoq apaja'sij, ta'n teli ns'tmu'ti'gw, na gaqiatew. Na tujiw wajui ignmugsitesnu negm ugtns'tuo'tim.

¹¹ Ta'n tujiw mijua'ji'juianeg telewistuap aq teli angita'siap, aq telgwijia'p 'st'ge' mijua'ji'j. Ta'n tujiw gisigweianeg, puna'tuap ta'n tel mijua'ji'jueiap.

¹² Na teli apje'ji'jgl ta'n teli gji'julg Gjinisgam ta'n ma' gis nmiaqat. Gatu na'gweg iga'qt'tew ta'n tujiw nmiatesnu aq nenuatesnu. Nige' na mawi apje'jg ta'n tel nenug, gatu na'gweg iga'qt'tew ta'n tujiw wajui nenuatesnu pa wiei aq Gjinisgam ta'n tel nenugi'gw.

¹³ Ula nesisgl ta'n esgwiaqal, 'gtlams'tuaqan, lita'suaqan, aq 'gsaltuaqan. Gatu na mawi ms'gi'g te's'g, na 'gsaltuaqan.

14

Me' gegnua'tuloq ugjit na ignmatimgewe'l ta'n wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug

¹ Munsugtmug 'gsalanew igtigig. Iga'tug 'ggamlamung ugjit 'msnmnew ignmatimgewe'l ta'n wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug. Me' aq igtigl putatmug ignmuhan na ml'gigno'ti ugjit gisi pestunmuhan Gjinisgam ugtagnutmaqanm.

² Na mimajuinu ta'n piltui'sit, ma gis glullagwi mimajuinu'g. Pas'g gelulatl Gjinisgam muta ma wen 'ns'tuagul. Weja'toq Wejuli Nisgam ugml'gigno'tim gisi piltui'sin. Ta'n goqwei wesgutg na mimgwa'tas'g.

³ Gatu na mimajuinu ta'n pestunmatmuaj Gjinisgaml ugtagnutmaqanm, gelulaji mimajuinu'g, apoqonmuaji aq welgwijimaji aq apgnua'laji.

⁴ Na mimajuinu ta'n piltui'sit pas'g melgignewalsit ta'n teli gtlams'tasit. Gatu na mimajuinu ta'n wesgutmuaj Gjinisgaml ugtagnutmaqanm melgignewa'laji 'ms't ta'ni getlams'tmu'tiji.

⁵ 'Gsatmug 'ms't gis piltui'sultioq gatu me' aji gsatmug gisi pestunmatmoq Gjinisgam ugtagnutmaqanm. Muta na mimajuinu ta'n wesgutmuaj Gjinisgaml ugtagnutmaqanm me' mesgi'g 'Igo-waqañ elugwet je mu ta'n wen piltui'sit, glapis nat wen i'g ta'n gis tlimaj mimajuinu'g ta'n gis tluet. Na tujiw 'ms't ta'nig getlams'tmu'tlijig gisi apoqonmu'a'ten.

⁶ Glaman, nigmatut, jijuqa lia'n ta'n eimutioq aq piltui'sian ma 'ns'tuiwoq, tali apoqonmugsitoqs'p? 'Lpa ma tali apoqonmugsiwoq glapis 'pgisituloq ta'n goqwei Gjinisgam gis musga'tuip gisna ta'n goqwei geituan, gisna igan gnua'tuloq ta'n tliatew gisna gina'muloq Gjinisgam ugglusaqanm.

⁷ Ta'n tujiw wen tapia'ji'jte'gej, aq mo tetapute'mug, tali gjitutes ta'n goqwei etlte'tg? Mo gisi gjitutes.

⁸ Ta'n tujiw matnaqqewaqtan iga'q aq na ji'nm pipugwaqtan putuatg aq mo tetapu putuatmug, ma wen gisgaje'iug ugjit lien matnaqqewaqtanig-tug.

⁹ Pa na wijkei tal gisi ns'tultew wen ta'n goqwei wesgutmn ta'n tujiw piltui'sin pa mo wen gegnua'tuagw ta'n goqwei wesgutmn. Ma 'ns'tulug aq

ma tali ugtapsuninug.

¹⁰ Gaqais mili'sultijig mimajuinu'g aq 'ms't wen nest'g ta'n teli'sij.

¹¹ Gatu mu 'ns'tmuan ta'n negm teli'sij. Ma tli ugsua'lawt pa wijei aq gigmaq aq negm wijei tli ugsua'litew.

¹² Getaqite'tmoq 'msnmnew ignmatimgewe'l wejiaqal Wejuli Nisgamewigtug. Me' glu'lgt'tew glutmoq aq e'wmanew na ignmatimgewe'l ta'n apoqonmuataq igtigig ta'nig getlams'tmu'tijig.

¹³ Glaman na mimajuinu ta'n piltui'sit amujpa a'sutmat 'msnmn na ml'gigno'ti ugjit gis gnua'tuan ta'n gis tluet.

¹⁴ Ta'n tujiw piltui'sian ta'n teli a'sutmai, 'njijaqamij a'sutmat, gatu mo e'wmug 'ntangita'suaqann.

¹⁵ Tala'tega's nige'? Gitg tla'tega's. Piltui'sites ta'n tujiw a'sutmaian, aq elg a'sutmai e'wman glusuaqann ta'n 'ms't wen 'ns'ttal na tujiw 'ns'tuiten. Piltuintutes ta'n tujiw 'gtapegieian, aq elg 'gtapegieian ta'n 'ns'tuiten.

¹⁶ Ta'n tujiw mawita'ioq aq miwatmaj Gjinisgam aq piltui'sin, igtigig tal gis tluetaq, "Na tli-atew?" Mu 'ns'tlug ta'n goqwei wesgutmn.

¹⁷ Wel miwatmaq Gjinisgam, gatu na ala igtigig ma' gisi apoqonmuam'gig.

¹⁸ Miwatmaq Gjinisgam me' piام piltui'sian je mu gilew.

¹⁹ Gatu ta'n tujiw eim ta'nig getlams'tmu'tijig ultesgatulti'tij ugjit emtoqwalanew Gjinisgaml, tmg na'ngl glusuaqann tlua's ta'n 'ns'tuiten glaman

gisi gina'mua's igtigig je mu newgtisga'q pitu-
iptnnaqanigl glusuaqann ta'n piltui'si.

20 Wijigatulti'gw, mut mijua'ji'juitew, gatu ugjit
ta'n goqwei winjig tleie'n pa wijei aq gopisun,
ta'n mo winjig geitug. Tli angita'si pa wijei aq
mimajuinu ta'n nestue'g.

21 Gis ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign na Gjin-
isgam teluet,

“Ugji glusites ula mimajuinu'g
igtigig ta'n piltui'sultijig
aq se'g weita'jig
gatu je we'gaw
'ntmimajuinumg ma' jigs'tuigw.”
Na teluet Gjinisgam.

22 Ta'n tujiw piltui'sin etl musga'tun Gjinisgam
ugml'gigno'tim ta'nig mo getlams'tmu'ti'gw mo
ugjit musga'tuan ta'nig getlams'tmu'tijig. Ta'n
tujiw pestunmatmn Gjinisgam ugtagnutmaqanm
etl musga'tajig ta'nig getlams'tmu'tijig
Gjinisgam ugml'gigno'tim, mo ugjit ta'nig mo
getlams'tmu'ti'gw.

23 Ta'n tujiw a'sutmewinu'g mawita'tij 'ms't
wenig pogji piltui'sultijig, aq mimajuinu'g ta'n mo
nestasulti'gw ta'n tel piltui'sing gisna ta'nig mo
getlams'tmu'ti'gw pisgwita'tij aq nutugsioq tlue-
taq, “Elue'wia'tioq.”

24 Gatu 'ms't usgutmoq Gjinisgam ugtagnut-
maqanm ta'n tujiw nat wen ta'n mo getlams'tasiug
gisna mimajuinu ta'n mo nestasigw pisgwa'j na
tujiw Gjinisgam ugtagnutmaqanm musga'tuatew
ta'n tel lue'winuij aq ula glusuaqan asgaiagutal
ugtangita'suaqanm.

25 Na tujiw 'pqoji nmi'sitew ta'n menaqqajewe tele'g. Nutgul'pa'sitew aq emtoqwalatal Gjinis-gaml. Tluetew, "Teliaq Gjinisgam eig ta'n eimoq."

*Ta'n tujiw weltesgatultijig,
Gjinisgam mo pualagwi ewnasita'new*

26 Glaman, nigmatut, tala'taqatitoqs'p ta'n tujiw ultesgatultioq ugjit emtoqwalanew Gjinisgam? 'Ms't wen gegung ml'gigno'ti ta'n tl gisi apoqon-muataq ta'nig getlams'tmu'tijig. Alt 'gtapegiattaq, igtig pestuntew, igtig tlimataq agnutmaqan ta'n Gjinisgaml ignmapnn, igtig piltui'sitew, aq ap igtig gegnua'tuataq mimajuinu ta'n goqwei wesgutg. Ta'n goqwei teliaq wet tliaq ugjit ml'gignewa'tuan ta'n teli gtlams'tasulti'tij Gjinis-gam ugtmimajuinumg.

27 Pa na mimajuinu'g eimu'tijig ta'n piltui'sultijig, pas'g tapusijig gisna nesisijig ignmua's tli'sultinew. Amujpa na ingute'jit etlewistoq aq na tujiw nat wen amujpa gegnua'tuaji ta'n goqwei wesgutmi'tij.

28 Gatu mo mimajuinu eimug ta'n gis gnua'tuaj, na ula mimajuinu ta'n piltui'sit mu tli'siwis ta'n etl mawita'tij gatu gisi ngutewistuta Gjinisgaml.

29 Ignmuanej tli'sultinew tapusijig gisna nesisijig ta'n Gjinisgam ignmuapni ugglusuaqanml aq iganigji'tuanew ta'n tliatew, gatu igtigig amujpa menaqqajewe angite'tmi'tij ta'n tlian ta'n goqwei wesgutmi'tij.

30 Gatu nat wen ta'n etli ultesgatultioq 'msng agnutmaqan wejiaq Gjinisgamewigtug ta'n wen etlewistoq, 'nqa'sij, aq ignmua's ala igtigl tl ewistulin.

31 'Ms't ta'n te'sioq gisi usguttoqsop Gjinisgam ugtagnutmaqanm, ingute'jit, glaman 'ms't gisi gnutmasultitoqs'p aq ulgwijimtultitoqs'p.

32 Migwite'tmuq, na mimajuinu ta'n gegung Gjinisgam ugtagnutmaqanm gegung ml'gigno'ti gisi nqalsin aq esgman glapis ap negm gisi ewistun.

33 Gjinisgam pualugsi'gw sangewo'ltinenu ta'n teli ultesgatulti'gw, mo pualugsigw ewnasita'nenu.

[Ala na'gwegl ji'nmug pemgopultijig igantug aq e'pijig aq un'jang maw pemgopultijig ugtejg. I' tla'taqatipnig agnutma'-tinew aq mo jigs'tmi'tij.]

34 Na e'pijig wantaquo'lti'tis ta'n tujiw weltesgatulti'tij a'sutuo'guomg. Mo ignmuam'gig mawagnutma'tinew ta'n tujiw nat wen pestung. Amuja p jigs'tmi'tij. Na telueg Lesui'peweiei 'tplutaqan.

35 Pa na 'gtu 'gji'tu'tij goqwei pipanima'tis ujji'nmumuaq wiguaq. Mo teltenug ugjit e'pijig mawagnutma'tiji ta'n tujiw mimajuinu'g etli emtoqwala'tij Gjinisgaml.

36 Mo wel'te'tmuoq. Tel'ta'sultioq pas'g gilew Golintewaq geituoq Gjinisgam ta'n tel puatg tlian. Gatu mo telianug.

37 Pa na mimajuinu tli ugsualsij Gjinisgam ugtagnutmewinumal gisna gisi msnmaj ignmatimgewei wejiaq Wejuli Nisgaml uli gjii'tus ta'n goqwei gis ewi'gmuloq na Gjinisgam ugt'tplutaqanm.

38 Gatu mo jigs'tmuq ula wi'gatign, mut jigs'tuanew.

39 Glaman, nigmatut, iga'tug 'ggamlamung ugjit usgutmnew Gjinisgam ugtagnutmaqanm gatu

mut wetqo'lanew wen piltui'sin.

⁴⁰ Amujpa 'ms't goqwei tetapua'tuoq aq gigwaji tla'taqatioq.

15

Se'sus ta'n tel minunsij

¹ Nigmatut, nige' getu migwimuloq ugjit na gelu'lq agnutmaqan ta'n tel pestunmuloqop. We-sua'tuoqop ta'n tel nutmoqop aq me' nige' melgi gtlams'tasultioq.

² Etna na ula gelu'lq agnutmaqan ta'n pestunmuloqop aq ta'n westaugsiqop. Siaw ml'gi gtlams'tasultioq aq gnn'moq 'ggamlamunuaq. Pa na mo gennmuoq 'ggamlamunuaq, mo tali ugtapsuniu ta'n teli gtlams'tasultioqop.

³ Ignmuloqop ta'n goqwei maw gelu'lq mesn-map. Etna na ula agnutmaqan. Na Se'suguli nepg'pnaq ugjit 'gtlue'utinal ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign.

⁴ Utqotalut'p aq nesuguna'qeg wenagiep aq minunsip ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign.

⁵ Neialsip aq Pie'l nemiapnn aq na tujiw igtigig unaqapemg nemia'tipnn.

⁶ Na tujiw neialsip aq me' aq na'n gasgiptnnaqanijig unaqapemg newgtsiniw 'ms't nemia'tipnn. Suel 'ms't me' mimajultijig nige' gisgug, gatu alt nepu'tipnig.

⁷ Na tujiw musgalsip aq Ji'mej nemiapnn aq na tujiw 'ms't ta'n te'sijig apostale'wijig.

⁸ Ugtejgewei neialsip aq ni'n nemi'g'p. Mo wen tel'ta'sigup Se'suguli neialsitew aq ni'n nemi'g'p aq

gawasga'siap aq getlams'tasiap. Ili ugs'tqamuip Gjinisgamewigtug.

⁹ Ni'n mawi ugtejgewa'jui ta'n te'sijig apostale'wijig je mu te'pmu tlui'tugsin apostale'wit muta amasgipnng'pnig Gjinisgam ugtmimajuinumg.

¹⁰ Gjinisgam teli ul'telmip, apoqonmuip tele'n ni'n ta'n tele'i. Tetuji ul'telmip, me' melgi lugwa'p je mu ta'n igtigig apostale'wijig. Mu ta'n ni'n gis tla'tegewap gatu Gjinisgam ta'n teli ul'telmip, aq ugml'gigno'tim wet sapu tl lugwet ni'neg.

¹¹ Glaman, na ula ta'n pestunmatmeg aq getlams'tmoq, ugjiaq ni'neg gisna ugjiaq igtigig, 'ms't na wijkei tel pestunmatmeg. Na.

Ta'n tl minunsultitesnu

¹² Gatu ge' tlimigw. Getlams'tmu'tioq ta'n go-qwei pestunmatmeg, Se'suguli gisi np'geg aq minunsit. Goqwei alt wet thueioq ta'n nepu'tipni ma' apaji minunsulti'gw?

¹³ Gatu pa na tliaq ta'n goqwei telueioq, na mo Se'suguli minunsigup.

¹⁴ Pa na Se'suguli mo minunsigw ta'n tujiw gisi np'geg, na tujiw mo geggunmug ta'n tl pestunmatmegeg aq gilew mo geggunmuoq ta'n goqwei 'gtlams'ttoqs'p.

¹⁵ Je me' aq na. Tel musga'-lugsieg'p ugjit tli egsu agnimanen Gjinisgam, muta wesgumg'tt'p ugjit negm unaqa'l'an Se'sugulial gisi npliteg. Gatu pa na tliaq ta'nig nepu'tipnig ma apaji minunsulti'tigw, na tujiw mo wenaqa'lagupnn Se'sugulial.

16 Pa na ta'nig nepu'tipnig mo apaji minunsulti'gw, mo Se'suguli minunsigw.

17 Pa na Se'suguli mo minunsigus, na tujiw ta'n teli gtlams'tmu'tioq mo tali ula'lugsiwoq aq gilew me' elue'utigtug eimu'tioq.

18 Aq ta'nig getlams'tasultipni'g Se'sugulial ta'n nepu'tipnig mn'tua'gig el'ta'pnig. Na'te'l etl gaqiaq. Pas'g na mo telianug.

19 Pa na ta'n tel lita'sulti'gw Se'sugulieq pas'g gelu/lg ugjit ula mimajuqaqan aq mo nugu, na tujiw te'pmug me' ewlite'lgaqan je mo ta'n pas'g wen piluei ula ugs'tqamug.

20 Gatu Se'suguli gisi 'np'geg aq minunsip aq ula na teliaq. Etna na ugjit weji musga'tugsi'gw ta'n nepu'tipnig wijei tli apaji minunsultitaq.

21 Mimajuinu'g nepu'tipni ugjit ta'n tela'tegep newgte'jip ji'nm Ata aq mimajuinu'g gisi apaji minunsultitaq ugjit ta'n tela'tegep igtig ji'nm Se'suguli.

22 Ta'n te'sijig mimajuinu'g 'npu'titaq muta wet agutmu'tijig Atao'q, pa na wijei ta'n te'sijig mimajuinu'g apaji minunsultitaq tleiaultijig Se'sugulieq.

23 Gatu ta'n te'sit wen minunsitew ta'n tujiw tetaputesg iga'q. Se'suguli amgwesewa'juip. Minunsit aq na tujiw ta'nig tleiaultijig negmeg minunsultitaq ta'n tujiw apaji pgising.

24 Na tujiw gaqietew ugs'tqamu. Se'suguli wis-saignemataq mn'tu'g, igani assusultijig, aq ta'nig geggunmi'tij ml'gigno'ti. Gjinisgam ujjl iga'tuatew ugpitng 'ms't goqwei.

25 Amujpa Se'suguli igani assusit glapis

Gjinisgam wissuignemaj 'ms't ta'n te'sijig ta'n getana'titl.

²⁶ Ugtejgewei ta'n goqwei getanugsi'gup ta'n Se'suguli jiglattew, na 'npuaqan. Na tujiw 'ms't goqwei wissuigno'tg.

²⁷ Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng, "Gjinisgam wissuignatg'p 'ms't goqwei aq iga'tuap Se'sugulial ugpitng." Weli gji'tuoq, na glusuaqann "ms't goqwei" mo mawi igalsigup Gjinisgam ta'n iga'tuapnn 'ms't goqwei Se'sus ugpitng.

²⁸ Gatu ta'n tujiw 'ms't goqwei gaqi iga'tuteg Se'suguli ugpitng, aq negm igani assusit, na tujiw negm na Gjinisgam uggwisl, igalsilital Gjinisgam ugpitng ta'n 'ms't goqwei gaqi iga'tuap negm ugpitng. Na tujiw Gjinisgam mesta assusitew 'ms't tami.

²⁹ Gatu ta'nig nepu'tipnig mo apaji unagita'ti'gw, goqwei ugjit sign'tuaten ula mimajuinu'g ugjit ta'nig gis nepu'tipnig? Goqwei wet tla'taqatioq glapis 'gtlams'tmoq ta'nig nepu'tipnig apaji minunsultitaq?

³⁰ Aq ninen, goqwei ugjit iga'tutesnen 'ntmima-juaqanminen te'sigisg'g?

³¹ Wijigatulti'gw te'sigisg'g weltesgm 'npuaqan. Me'gitelmuloq ta'n tel gegnu pmita'ioq Se'suguliewigtug, na Gjisaqamawminu. Etna na ugjit wet tlimuloq.

³² Tali ugtapsunig gis matnijig Epesusewaq pa wijei aq, elue'ultijig wi'sisg ugjit pas'g ta'n goqwei 'msntes ula ugs'tqamug? Mo teli ula'liug. Pa na mo nugu apaji minunsultigw na tujiw tla'taqatinej ta'n i' tluepnig, "Jugwita'gw, mijjultinej, aq samqwoltinej aq giso'ltinej muta

sapo'nug 'npu'titesnu." Pas'g na mo telianug.

³³ Mut lue'wa'lugsultinew. Pa na gitapaq na negmow ta'nig opla'taqatijig na 'pqot tla'tegetes 'st'ge' negmow aq seioqwialsin.

³⁴ 'Ns'tua aq pun lue'wia aq pun pata'tega. Alt gilew mo nenuawoq Gjinisgam je tlia tlui'tusultioq Gjinisgam ugtmimajuinumg.

Pilue'gt'tal gaqinal ta'n tujiw minunsulti'gw

³⁵ Nat wen pipanigesij, "Tal gis minunsultitaq ta'nig nepu'tipnig? Talamugt'tal wa'qiwal?"

³⁶ Elue'wien ta gi'l! Pa na mo nestmun ta'n tel pipanigesin. Ta'n tujiw iga'taqun 'sginmin maqamigeg, ma 'sgalianug glapis sugul'gaq.

³⁷ Aq ta'n goqwei iga'taqutmn maqamigeg pas'g 'sginmin. Etug 'sginmin glumgwei gisna ap igtig 'sginmin ta'n pugjige'l 'pqojigwetew. Mo iga'taqutmun ta'n goqwei gis gisigweg. Na 'sginmin ta'n iga'taqutmn, 'lpa piltui angamgug ta'n tujiw gisigweg.

³⁸ Gjinisgam ignmatg 'sginmin 'pqoji sgalian aq nigweg tlamugt'tew ta'n negm tel puatg. El'toq te's 'sginmin sgalian aq nigwen ta'n telamu'gl iga'taqut'pnn. Igataqutmn piesgm, piesgm nigliwetew.

³⁹ Eimu'tijig mimajuinu'g, wi'sisg, jipji'jg, aq nme'ji'jg. Mimajuinu'g wa'qiwal mo wije'nugul aq wi'sisg, gisna ala igtigig.

⁴⁰ Negmow ta'nig tleiaultijig wa'so'q wa'qiwal me' pilue'l aq ginu. Negmow wa'so'q me' weli angamgusultijig je mu negmow ta'nig tleiaultijig ula ugs'tqamug.

41 Na na'gu'set welaset, aq tepgun;set piltuaset, aq gloqowejg me' aji piltuasultijig aq alt gloqowejg me' nutgasultijig je mu igtigig.

42 Etna na ula wije'tew ta'n tuijw nepu'tijig apaji minunsulti'tij me' pilue'l ga'qinal gugunmi'titaq. Ta'n tuijw 'npuinu utqataluj sugul'gatew, gatu ta'n tuijw minunsij iapjiwewei mimajuaqan gugun-tew.

43 Ta'n tuijw 'npuinu utqataluj, ma nugu gepmitelmam'g gatu ta'n tuijw minunsij na tuijw apji gepmitelmaten. Gaqinal menaqanaqal aq 'nputitesnu, gatu ta'n tuijw apaji minunsulti'gw ml'gignattesnu aq apjiw mimajultitesnu.

44 Ta'n tuijw utqataluj ugs'tqamugewei wa'qi gatu ta'n tuijw minunsij wa'so'qewe'tew wa'qi. Gjinisgam gisitoq ugs'tqamugewei ga'qinal aq maw wa'so'qewe ga'qinal gisitatal.

45 Tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng, "Gjinisgam eliapnn Ataal, amgwesewei ji'nmul, aq ignmuapnn mimajilin," gatu ugtejgewei Ata, na Se'suguli. Negm ignmugsitesnu iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q.

46 Amgwesewei, geggunmu'gl ugs'tqamugewe'l ga'qinal, gatu pugjige'l Gjinisgam ignmugsitesnu wa'so'qewe'l ga'qinal.

47 Amgwesewei Ata wejitasip t'pgwan aq tleiawit ugs'tqamug, gatu tapuewei Ata na Se'suguli na wejiep wa'so'q,

48 Ta'nig tleiaultijig ugs'tqamu wijkei telita'sultijig pa wijkei aq ta'n wen t'pgwanigtug wejiep. Ta'nig tleiaultijig wa'so'q wijkei telita'sultijig pa wijkei aq ta'n wen wejiep wa'so'q.

49 'Ms't ta'n te'si'gw wijkei telita'sulti'gw pa wijkei

aq Ata, gatu newgte' na'gweg wijei tlitasultitesnug pa wijei aq Se'suguli.

50 Ula telimuloq, nigmatut, na mimajuinu'g ula ugs'tqamug ma gisi pisgwita'gwig Gjinisgam ugtelege'wa'gimg. Ta'nig geggunmi'ttl ugs'tqamugewei wa'qiwal ma gisi msnmi'ti'gw ta'n goqwei iapjiwewei glapis 'msnmi'titaq wa'so'qewei wa'qiwal muta ugs'tqamugewei wa'qiwal 'np'tal aq ma iapjiw mimajulti'gw.

51 Getu' gnua'tuloq ta'n goqwei a'guteg. Ma 'ms't gaqi 'npu'tigw, gatu awna jiniw ignmugsitesnu pile'l ga'qinal.

52 Tli nqa'si tliatew pa wijei aq ta'n 'gpugug teli psigwates. Na tliatew ta'n tujiw Gjinisgam ugtelejgewei ugpiipugwaqanm nutmoq. Na tujiw ta'nig nepu'tijig unagita'taq aq iapjiw mimajulti-taq. Toqo ginu ignmugsitesnu pile'l ga'qinal ta'n iapjiw mimajultitesnu.

53 Nige' geggunmu'gl ugs'tqamugewe'l ga'qinal, ta'n 'np'tal. Amujpa ignmugsitesnu wa'so'qewe'l ga'qinal glaman ma 'npu'tigw. Na tujiw iapjiw mimajultitesnu.

54 Ta'n tujiw ula tliatew, ignmugsi'gw wa'so'qewe'l ga'qinal glaman ma' 'npu'tigw gatu iapjiw mimajultitesnu. Na tujiw ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatignng na tliatew,

“Npuaqan wissuignulten.

'Npuaqan ma nugu i'gtnug.

55 'Npuaqan, ma nugu wissuignemieweg.

'Npuaqan, mo etenug 'gml'gigno'tim
ta'n tli asgaiwitesnen?”

56 Lue'uti ta'n pegisitoq 'npuaqan gaaqiatew aq na 'tplutaqan ta'n musga'tugsi'gw 'gtlue'utinal ma nugu ilsumugsigw.

57 Ge' miwatmuanej Gjinisgam ta'n ignmugsi'gup wissuignemotmnenu 'npuaqan wet sapu tl lugwet Gjisaqamaw Se'suguli.

58 Glaman wijigatulti'gw, ta'n mawi gsalulooq, ml'g'pugultigw. Mut goqwei ignmatmnew majaa'lugsinew ta'n teli gtlams'tasultioq Se'suguliewigtug aq mut ignmuane wen lue'wa'lugsinew. Iapjiw siaw lugwatmug Gjinisgam ugltgowaqan muta geitu'g ta'n goqwei tela'tuoq Se'suguliewigtug apjiw tepawgtig.

16

*Pem mawo'tu'tij suliewei ugjit gitapenaq
ta'nig getlams'tasultijig*

1 Pualuloq tla'taqatinew pa wije aq ta'n te-limg'pnig igtigig ta'nig getlams'tasultijig Galetiaewa'gig. Pem mawo'tu'tij suliewei ugjit apoqon-muanew ta'nig getlams'tasultijig Seluselempg.

2 Te's aqantie'umg 'ms't ta'n te'sioq ta'n telgi'g suliewei gis ne'pa'tuoq aqantie'uti amujpa na ta's'g iga'tuoq gmetug. Na tla'taqatioq, glaman ta'n tujiw 'pgisinan ma al mawa'tuoq suliewei.

3 Na tujiw apgotgimas ji'nmug ta'n gilew gisi mgnoqopnig ugjit la'tunew ula 'gtignmatimgewe'mual Seluselempg aq ignmua's wi'gatignn ugjit gnua'tugsinew ula ignmatimgewei.

4 Nemituan tepawgtig ugjit ni'n lien, na tujiw wije'witaq.

Ta'n goqwei Poligap gisite'tg

⁵ Pugjitew jugu'a's aq naji mittugwalulitoqs'p gatu tmg amujpa wet saputa'sia's Masetoni-aewa'gig aq na tuijw 'pgisintes ta'n eimu'tioq.

⁶ Etug jel siawqattes ta'n eimoq glapis gesig gaqiaq. Na tuijw gisi apoqonmuitoqs'p ta'n tl siawa'sites ta'n tet tami lia's.

⁷ Mo pas'g getu nemu'lusoq gjiga'ji'j. Me' getu 'pgitgatm ta'n eimoq, Gjisaqamaw tli ul'te'tg.

⁸ Gatu siawqattes Epesuseg glapis pestie'uti teluisig Pentigast iga'q.

⁹ Assma nige' pugwelg lugowaqan ugjit Gjinisgam eteg ta'n maw tepawgtig ugjit lugwattles, je tlia i'mu'ti'tij pugwelgig ta'nig getantu'tij Gjinisgam ugtlgowaqan.

¹⁰ Ta'n tuijw Timoti 'pgising ta'n eimutioq, mut awan'ta'sultinew ugjit ul'ta'sualanew muta negm elugowatl Se'sugulial pa wijkei aq ni'n.

¹¹ Mut wen ignmuane new pepsitelman gatu apat gitmug welgwijing aq apoqonmug ta'n tl siawa'sitew glapis 'pgising ta'n eim. Esgmalg apaja'sin aq maw igtigig ta'nig wijig'tijig ta'nig getlams'tasultijig.

¹² Gatu nige' ugjit wijigmug Apollos. Munsaiqaqap ugjit mittugwalugsine new aq maw igtigig ta'nig getlams'tasultijig gatu mo wel'te'tmug'p ugjit lien nige'. Gatu lietew ta'n gase'g gisi pgwatoq.

Ugtejgewe'l glusuaqan

¹³ Ango'tmug aq ml'g'pugultigw. Ml'gito'ltingw, aq ml'gi gtlams'tasultioq.

¹⁴ Ta'n pas'g goqwei tela'tuoq, tla'tug muta gesaloqig igtigig.

15 Gejioqig, Stipen (E'gian), aq wi'gma, amgwesewa'juultipnig ta'n getlams'tasultijig Gli'gewa'gig. Igalsultipnig ugjit lugowanew Gjinisgam ugtmimajuinumg. Wijigatulti'gw, etawaqtmuloq

16 ugjit majulgwalanew na mimajuinu'g ta'n ilgwenugsioq pa wijei aq negmow, Stipen aq wi'gma maw 'ms't wen ta'n maw lugutijig.

17 Welgwijin muta Stipan, Poltunatus aq Aqqaigs weita'pnig ta'n eimoq. Gilew mo eimu'twoq ta'n eim ta'n tli apoqonmuitoqs'p gatu negmow apoqonmui'pnig.

18 Aq welgwija'lipni pa wijei aq ta'n tel welgwija'lugsioqopnig. Na mimajuinu'g ta'n telo'ltijig 'st'ge' negmow te'pmi'tij gepmitelmugsinew.

19 'Ms't ta'n te'sijig ta'n getlams'tasultijig E'siaewa'gig, me' wi'tugsioqopnig. Aguilal aq Plisilla elgitmuggsioqol ugt'gsaltuaqanmuow aq maw igtigig Gjinisgam ugtmimajuinumg ta'nig mawi ultesgatultijig wiguowaq.

20 'Ms't ta'n te'sijig ta'nig getlams'tasultijig pipanimipnig ugjit wi'tan. Ultesgug 'ms't wen aq tla'tagatigw ugjit musga'tunew ta'n teli gsaltul-tioq.

21 Pa na npitnigtug ula ewi'gm, "Ni'n Poligap wel'ta'sualuloq."

22 Ta'n wen mo gesalagul Gjisaqamawul, Gjinis-gam ugtapulatal. Etawaqtmul Gjisaqamawminu, Se'suguli apugjig apaji pgisinn.

23 Etamg Gjisaqamaw Se'suguli ul'telmugsinew.

24 Elgitmuloq ntg'saltuaqanm muta 'ms't
tleiaultioq Se'suguliewigtug. Glapis ap nemu'loq,
Poligap.

Gelulg Glusuaqan: Gisiteget Agnutmugsi'gw Mi'kmaq: Mi'kmaq New Testament New Testament only

copyright © 2003 Canadian Bible Society

Language: Mi'kmaq

Translation by: Canadian Bible Society

Mi'kmaq New Testament About Mi'kmaq

Mi'kmaq is an Eastern Algonquian language, spoken by the Mi'kmaq First Nations people indigenous to Canada's Maritime Provinces and the Gaspé Peninsula of Quebec, with some dialects extending into Maine in the U.S. The nation has a population of about 40,000, of whom nearly 11,000 speak the Mi'kmaq language. Once written in Mi'kmaq hieroglyphic writing, it is now written using mostly letters of the standard Latin alphabet.

About This Translation

This is a translation of the New Testament in the Mi'kmaq dialect spoken in Quebec. The translation was coordinated under the auspices of the North American Branch of the Summer Institute of Linguistics. If you are interested in obtaining a printed copy of this Bible, please contact the Canadian Bible Society at <http://www.biblescanada.com>.

Copyright Information

The New Testament in Mi'kmaq © 1998 Canadian Bible Society

The text of the New Testament in Mi'kmaq that appears in this electronic format or website is for personal use only.

Up to five hundred (500) verses of the Bible text in any form (written, visual, electronic or audio) may be quoted without permission. The quoted verses may not be more than 50% of a complete book of the Bible, or more than 25% of the total text of the work in which they are quoted. Prior written permission must be obtained for any other use of the text. Copyright acknowledgement must in all cases appear on the title or copyright page. For more information on copyright conditions or to apply, visit <http://www.biblesociety.ca/copyright>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
01b2c1f8-15e5-5274-84ee-867154576051